

Homo-erotisch woordenboek

Arendo Joustra

bron

Arendo Joustra, *Homo-erotisch woordenboek*. Thomas Rap, Amsterdam 1988

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/jous008homo01_01/colofon.php

© 2015 dbnl / Arendo Joustra

binnenkant voorplat-voorkant schutblad

Ik schrijf maar hardnekkig homoseksualiteit. Door homofilie worden burgergezinnen geteisterd, en 'n homoseksueel weet zelfs niet hoe woorden eruitzien.

Gerrit Komrij

in Vrij Nederland 29.4.1978

Voorwoord

Deze lijst van circa achthonderd woorden en uitdrukkingen is zo simpel mogelijk gehouden. Het trefwoord staat vet gedrukt en wordt gevolgd door de definitie. Daarna staat cursief gedrukt een voorbeeldzin in zijn oorspronkelijke spelling, die soms wat afwijkt van de voorkeurspelling die elders in dit boek wordt gehanteerd.

Achter de voorbeeldzin staat tussen haakjes de bronvermelding die naar de bibliografie achterin het boek verwijst. Als een bron ontbreekt is de voorbeeldzin opgevangen in een kroeg, park of andere ontmoetingsplaats van homoseksuelen. Hierna volgt in enkele gevallen een synoniem of wordt naar andere woorden in de lijst verwezen en staat er soms nog iets over de oorsprong van het trefwoord.

Bij het aanleggen van de verzameling heb ik mij weinig beperkingen opgelegd. De term of uitdrukking moest iets met homoseksualiteit te maken hebben. Dat was het enige - weinig wetenschappelijke maar wel hanteerbare - criterium. Zo hebben niet alleen verouderde woorden een plaats in de lijst gekregen, maar ook scheldwoorden, buitenlandse termen, en sommige woorden met een algemene betekenis.

Uiteindelijk zijn eveneens een paar lesbische termen in de verzameling terecht gekomen, hoewel het in eerste instantie niet mijn bedoeling was ook uitdrukkingen over lesbiennes op te nemen. Maar aangezien deze woorden ook door homoseksuele mannen worden gebruikt, voldoen ze aan het criterium.

Dat in dit woordenboek veel termen voorkomen voor seksuele handelingen en allerlei uitdrukkingen voor geslachtsorganen mag niet verbazen. Homotaal is een soort vakjargon. Zoals Eskimo's een hoop verschillende woorden hebben voor verschillende soorten sneeuw en de nomaden in de Sahara een hoop verschil-

lende woorden voor verschillende soorten zand, zo hebben homoseksuelen een hoop verschillende woorden voor hun specialiteit.

Een verzameling woordjes zegt nog weinig over het taalgebruik. Daarom gaat aan de woordenlijst een inleiding vooraf, waarin de ontwikkeling van de homotaal uiteen wordt gezet. Ook worden een paar opmerkingen gemaakt over de nuchtere spreekstijl en over de taal waar geen woord aan te pas komt: het oogcontact, de lichaamstaal en de codes.

Uiteraard kan een woordenboek nooit helemaal volledig zijn. Sommige woorden zijn immers met de gebruikers verloren gegaan. Andere woorden moeten nog worden gemaakt. Het spreekt voor zich dat uitgever en samensteller bij voorbaat dankbaar zijn voor aanvullingen en opmerkingen. Want behalve vergane en toekomstige woorden zijn er vast nog wel jargonwoorden die van deze tijd zijn en toch niet vermeld staan.

Aan dit woordenboek hebben enkele mensen een onmisbare bijdrage geleverd. Frans Houtman en Rob van der Hilst hebben de moeite genomen verschillende uitdrukkingen op te sturen. Annemiek van der Zanden en Jurriënne Ossewold waren zo genereus inzage te geven in hun eigen verzameling. Dat deden ook Maurice van Lieshout en dr. Hans Heestermans, hoofdredacteur van de Van Dale. Van Job Frieszo kreeg ik talrijke bruikbare suggesties en hij plaatste bovendien vele nuttige opmerkingen in de kantlijn van het manuscript. Henri Roggeri oefende vooral geduld uit. Allen heel veel dank.

Arendo Joustra,
Amsterdam, 1 juli 1988.

Dekken jullie elkaar even!

Het gevaar van de homoseksueel ligt meer in zijn tong dan tussen zijn benen.

Gerrit Komrij

in Vrij Nederland 29.4.1978.

Kan je homoseksuelen aan hun woordenschat en hun spraak herkennen? Het Amerikaanse leger dacht lange tijd van wel. Dus werd daar bij de keuring van dienstplichtige soldaten nauwkeurig op gelet. Want hoewel de homoseksuelen in het Amerikaanse leger de gemiddelde soldaat in intelligentie, beschaving en prestaties overtroffen - dat hadden de militaire wetenschappers onderzocht - zagen de autoriteiten deze 'geïnverteerden' liever niet op het slagveld en het exercitieplein rondlopen.

De keuringsartsen keken daarom eerst of de rekrut zich 'verwijfd' gedroeg. Vervolgens noemden ze een paar woorden en uitdrukkingen uit de homoseksuele woordenschat om vast te stellen of deze begrippen herkend werden. Mochten ze dan nog niet zeker zijn, dan controleerden de militaire artsen de urine van de rekrut op de hoeveelheid vrouwelijke en mannelijke hormonen. Maar dat was een dure proef en het taalgebruik moest dus in de meeste gevallen de doorslag geven.

Deze gegevens komen uit een rapport dat Amerikaanse legerartsen na de Tweede Wereldoorlog hebben opgesteld. De redactie van het 'homofiele' maandblad *Vriendschap*, dat in maart 1949 over het onderzoek een artikel publiceerde, was niet erg onder de indruk. Dat homoseksuelen aan hun taal zijn te herkennen wilde de redactie niet uitsluiten, maar bij

jonge jongens zou het niet opgaan. ‘Daar de jongste recruten nauwelijks 18 jaar oud waren, mag men de waarde van dergelijke onderzoeken niet al te hoog aanslaan’, wist de Vriendschapredactie.

Het Nederlandse leger moet enige tijd - en eveneens na de Tweede Wereldoorlog - dezelfde keuringsmethode hebben gehanteerd als het Amerikaanse. Dit blijkt althans uit een verhaal dat de historicus Pieter Koenders uit Amsterdam mij eens vertelde over de ontstaansgeschiedenis van de uitdrukking ‘de slabak uitlikken’.

Bij de keuring voor de militaire dienst werd aan een jongen gevraagd of hij soms typische homowoorden kende. De jongen, die de dienstplicht graag wilde ontlopen, knikte van ja, dacht even na en zei toen op goed geluk ‘de slabak uitlikken’. En wat betekent dat, wilde de officier van de dienstplichtkeuring nog weten. ‘Kontlikken, meneer’, antwoordde de knaap.

Of de uitdrukking werkelijk haar oorsprong vindt in dit gesprekje, is niet te achterhalen. Maar het verhaal maakt wel duidelijk dat ook het Nederlandse leger dacht dat je homoseksuelen aan hun spraak en taalgebruik kon herkennen. Inmiddels zullen de keuringsartsen wel - net als hun Amerikaanse collega's - tot de ontdekking zijn gekomen dat deze methode niet werkt.

Er is nooit een diepgravende studie naar verricht, maar zowel de socioloog Tielman als de historicus Koenders meent dat de Nederlandse homoseksuelen nimmer een eigen taal hebben gehad. Beiden erkennen dat er een geheimtaal heeft bestaan van ‘codewoorden’ en dat er allerlei uitdrukkingen circuleren, maar dat rechtvaardigt volgens deze twee wetenschappers nog niet de conclusie dat er zoiets bestaat als een homotaal.

Het bestaan van een geheimtaal valt makkelijk te

verklaren. Homoseksuelen wilden met elkaar in het openbaar kunnen praten zonder direct door buitenstaanders als homo ontdekt te kunnen worden. Met behulp van deze ‘code-woorden’ konden ze bij voorbeeld informeren of iemand anders in het gezelschap ook homoseksueel was door te vragen of de persoon in kwestie soms ook ‘van de familie’ was. Zonder aanstoot te geven was de bijzondere voorkeur van de gesprekspartner te achterhalen: ‘Houdt u ook zo van Delfts blauw?’ in plaats van ‘Valt u ook op matrozen?’.

Dat anderen inderdaad niets in de gaten hadden, mag misschien blijken uit een verslag van dr. A. Aletrino, die aan de Amsterdamse universiteit criminele antropologie doceerde. Na een bezoek, eind vorige eeuw, aan Berlijn, dat toen een wijd verbreid homojargon kende, is hij enthousiast over de keurige hoerenjongens op een homoseksueel bal.

Aletrino: ‘Nergens en nergens, door niemand en niemand, heb ik één enkele uitdrukking hooren bezigen, die ongepast was en met volle overtuiging kan ik dan ook zeggen, dat de toon der gesprekken van al die uranisten hemelsbreed verschilde van den toon dien men op heterosexueele herendineetjes hoort en van de gesprekken die heterosexueele heeren na het diner meestal gewoon zijn met elkaar te houden.’ (Blom, 1982:57).

Behalve ‘code-woorden’ gebruikten sommige groepjes homoseksuelen ook echt een geheimtaal, meldt Koenders (1984:80). Bij voorbeeld door voor alle klinkers een ‘e’ te plaatsen. Andere mogelijkheid: Ethe omtke otte andste oorde anve derie-e oordwe ede oorstve etterle ete emenne ne-e iede aarne ethe otsle ete alenhe, etme nee-e e-e re-e chtera-e.

De vele typische uitdrukkingen die niet onder het kopje geheimtaal gerangschikt kunnen worden, zijn meestal aan het Bargoens ontleend; het dieventaaltje

van ‘asocialen’, de hoeren, criminelen, landlopers, zeelieden en andere volkse elementen. Sommige woorden kwamen uit Frankrijk of Duitsland (‘tule’). De laatste jaren zijn veel begrippen ontleend aan de Engelse en Amerikaanse taal; ‘gayificatie’ noemen taalwetenschappers dit fenomeen.

De geheimtaal, de code-woorden en de uitdrukkingen hebben zich niet tot een heuse taal ontwikkeld. Volgens Koenders komt dat door het streven naar integratie van de Nederlandse homobeweging, het groeiend zelfbewustzijn en de aanpassing aan de heteroseksuele wereld. Dit in tegenstelling tot bij voorbeeld de Verenigde Staten, waar door isolering en gettovorming van homoseksuelen een woordrijke groepstaal ontstond.

In voortdurend contact met de gewone wereld is het moeilijk een eigen taal met een eigen jargon en een eigen toon te ontwikkelen. Waarbij nog komt dat deze groepstaal - anders dan bij andere minderheden die het van huis uit meekrijgen - altijd op latere leeftijd aangeleerd moet worden.

Het is juist de afzondering die voor de ontwikkeling van een aparte taal zorgt. Peter Burton vertelt in zijn memoires *Parallel Lives* over ‘polari’, de geheimtaal van de Engelse homo's na de oorlog. ‘Een geheimtaal geboren uit onderdrukking’, noemt Burton het. Sommige vrienden van Burton waren er zo goed in, vertelt hij, dat ze in de kroeg hele conversaties konden voeren zonder een woord Engels te gebruiken.

Dat de homoseksuele taal vooral bloeit in afzondering, in aparte homoseksuele milieus, blijkt uit de anekdote over een griekse collega, die de Britse antropoloog Nigel Barley vertelt in zijn *Plague of Caterpillars*. De man had tijdens het kolonelsregime de aandacht van de autoriteiten getrokken door de publicatie van een monografie over het homoseksuele jargon in het moderne Athene.

Het regime waarschuwde de Griek, maar die trok zich daar weinig van aan en kwam met een nieuwe publicatie, ditmaal over het homoseksuele taaltje van de mannelijke hoeren. De kolonels grepen daarop in en lieten de wetenschapper op een eiland gevangen zetten. Maar de man was een typisch voorbeeld van iemand die in elk ongeluk wel een onderzoek ziet: na de dood van de Griek - en onder een democratischer bewind - verscheen zijn studie over de homoseksuele spraak in Griekse gevangenissen.

Een apart homotaaltje dient, behalve om verborgen te blijven voor de buitenwacht, ook om de saamhorigheid onderling te benadrukken. Volgens Koenders komt het benadrukken van het 'wij-gevoel' zelfs op de eerste plaats. Ook Burton wijst hierop. 'Deze bizarre geheimtaal gaf degenen onder ons die het gebruikten een extra gevoel van een gemeenschappelijke identiteit', schrijft Burton in zijn autobiografie. 'We waren blij dat we anders waren.'

Tegenwoordig heeft de homoseksuele woordenschat en de homoseksuele spraak nauwelijks meer iets te maken met geheimhouding. De typische uitdrukkingen en begrippen hebben vooral een vrolijke ondertoon. In plaats van 'Ga je mee naar de sauna?', zegt een homo 'Ga je mee naar de wasserette?'. Want een sauna is niet alleen net zo warm en vochtig als een wasserette, je komt in beide - 'gezellig' - ook je burens en vrienden tegen.

Tielman gaat zelfs zo ver het homotaaltje te vergelijken met de humor van Amsterdamse joden. 'In de humor kan een minderheidsgroep vaak de ondervonden discriminatie kwijt, zonder grof of agressief te worden. Het is een vorm van assertiviteit om tegelijk weerbaar te zijn en om jezelf te kunnen lachen', aldus Tielman (1982:166).

Die humor betreft dan vaak dubbelzinnigheden. 'Dekken jullie elkaar even!' zegt de ober in een

Amsterdams restaurant terwijl hij het bestek op tafel gooit.

Maar er is vaak ook een forse dosis zelfspot. ‘Mijn reet is meer waard dan een supermarkt’, zegt hoerenjongen Alexje. ‘Een supermarkt, daar halen ze wat uit, mijn reet daar stoppen ze wat in en ik krijg er nog voor betaald ook. Als ik dood ben moet je op mijn graf zetten *parkeergarage - verhuurd.*’ (Bullinga, 1982:123).

Een voorbeeld van een ‘nichterige dialoog’ staat in de roman *Verliefd* van Jaap van Manen. De scène speelt zich af in een hoofdstedelijke homodiscotheek:

“‘Heb ik wat van je aan of val je op me?’” Een luide Amsterdamse nichtenstem, rad en lijzig tegelijk, met iets verongelijks. Mijn God, ik had weer zitten staren. Ik stamelde: “Hè?”

“Je hebt me best verstaan.” Twee bruine door varkensharen omkranste ogen staarden me strak aan, agressief koket.

“Ik eh, ik keek naar je ketting. Is dat zilver?”

Zijn hand ging in een ruk naar de steen die aan de ketting hing en hij keek er een tijdje naar. “Ammetist”, zei ie stralend tegen me. “Amme hoela, zal je bedoelen” zei een bleek miezertje met slechte tanden naast hem en proestte het uit, een handje voor zijn mond.

“Poeh zal jij weten met je parels van plastic” snibde ze met gekwetste waardigheid.’

Behalve het jargon is er ook nog zoiets als een nichterige spreekstijl. Vraag iemand een homo na te doen en hij zal niet alleen z'n billen samenknijpen, maar ook een hoog stemmetje opzetten en een beetje sissen. Van Manen omschrijft de nichtenstem met rad en lijzig. En in een verhaal over nichterigheid in *De Groene Amsterdammer* noemt Stephan Sanders het stemgeluid van de nicht fel en schel.

In grote lijnen kloppen die omschrijvingen wel,

blijkt uit het onderzoek van drs. Jolien Dekker, die een paar jaar geleden aan de Rijksuniversiteit in Leiden de nichterige spraak als eerste wetenschappelijk heeft bestudeerd. Volgens Dekker wordt bewust voor de nichterige spreekstijl gekozen, want dat hij aangeboren zou zijn gelooft ze niet. ‘De mogelijke gedachte dat de nichterige spreekstijl anatomisch/fysiologisch geconditioneerd zou kunnen zijn, moet als onzinnig gekenmerkt worden.’

Dekker ontdekte bij haar twee proefpersonen dat nichterige spraak gemiddeld ongeveer twintig procent langzamer is dan gewone spraak. De vertraging wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat beklemtoonde lettergrepen en lettergrepen aan het einde van een zin door nichterig sprekende mannen langer worden aangehouden.

Een andere conclusie uit haar onderzoek is dat de toonhoogte van nichterig sprekende mannen ongeveer een grote terts hoger is dan de toonhoogte van dezelfde mannen als die gewoon spreken. Bovendien is er bij nichterige spraak meer variatie in de toonhoogte dan bij gewone spraak. Dat geldt vooral bij stijgingen van de toonhoogte.

Een ‘eigenaardigheid’ die Dekker niet had verwacht toen ze haar onderzoek begon, is dat bij nichterige spraak een lettergreep accent kan krijgen door zowel een stijging als een daling van de toonhoogte in de lettergreep zelf. Normaal gesproken loopt een daling van toonhoogte door in de volgende lettergreep. Bij nichterige spraak echter doen de stijging en de daling zich voor binnen een en dezelfde lettergreep.

Ook in de achttiende eeuw kozen sommige homoseksuelen voor een hoog ‘vrouwelijk’ stemgeluid. In zijn boek over de sodomietenvervolgingen citeert Van der Meer een verklaring uit 1730 over een zekere Jurriaan Bakbandt die op z'n ‘janmijsjes’ zou spreken. ‘Deselve Jurri gaat op zijn braks (fatterig) gekleed

met een largie nauwe rok, middelmatig van lengte, sluyk ligbruin haar, spreekt op zijn janmijsjes.’

Het viel buitenstaanders toen al op dat sodomieten een beetje vrouwelijk babbelden, meldt Van der Meer. ‘Gy gelykt wel meisjes en spreekt of gy meisjes waart’, zei de dienstmeid van een Hagenaar die van sodomie werd verdacht. De bijzondere modulatie van het stemgeluid van de homo's werd tijdens de processen in de achttiende eeuw kernachtig ‘memspraak’ genoemd, schrijft Arent van Santhorst in aprilnummer van *Vriendschap* (1949).

In die achttiende eeuw, maar ook nog aan het begin van deze eeuw durfde men de homoseksuele handeling niet eens te benoemen. Onze voorouders spraken over ‘de onnoembare misdaad’, ‘de onuitsprekelijke misdaad’ of de ‘stomme zonde’. De homoseksuele daad zagen ze als werk van de duivel en deze praktijken konden maar beter niet bij de naam worden genoemd.

Die angst heeft lang geduurd. Op een Amsterdamse bordeellijst uit 1897 meldt de opsteller alleen de eerste letter van het begrip sodomiet. ‘Nieuwe Brugsteeg No. 4. Nieuw Amsterdamsch Koffijhuis en logement J.R.J. Bakker een bekend S.... adres waar zij voor dit doel bij elkander komen.’ (Hekma, 1987:235).

Zeven jaar later, aan het begin van deze eeuw, was men nog steeds enigszins schuchter. Abraham Kuyper sprak 25 februari 1904 in de Tweede Kamer zeer omslachtig over homoseksualiteit. ‘Door een docent aan een Universiteit is toen ten opzichte van de zonde, die ik niet zal noemen, maar die ik zal aanduiden met de herinnering aan de in de Zoutzee begraven steden, de mening verkondigd, dat deze gruwel niet alleen geheel gelijk stond met het huwelijk, maar zelfs, dat het plegen van dien gruwel bevordelijk was voor het

welzijn van de maatschappij.’

Homoseksualiteit bestond gewoon niet, tenminste niet in het woordgebruik van ‘gewone mensen’. Zo viel het de biograaf van de dichter Willem de Mérode bij voorbeeld op dat in de notulen van de schoolbestuursvergadering, waarin De Mérode als onderwijzer werd ontslagen, de ontslaggrond ‘homoseksualiteit’ in eerste instantie niet voorkwam. De notulist, een hereboer, had wel wat ruimte opengelaten. Het schoolhoofd heeft daar later het ‘moeilijke woord homo-sexualiteit’ ingevuld, aldus Hans Werkman (1983:93).

De termen waarmee homoseksualiteit wordt aangeduid zijn natuurlijk aan veranderingen onderhevig. ‘Flikker’ is begonnen als scheldwoord, maar werd een geuzennaam voor de meer strijdbare homoseksuelen. Inmiddels is ‘flikker’ in sommige kringen weer passé, zoals blijkt uit een passage in een interview met de fotograaf Erwin Olaf in het dagblad Trouw van 14 november 1987. Erwin Olaf is, zoals hij zelf bij herhaling zegt, een ‘nicht’. Niet ‘homoseksueel’ (‘Zo word je door familie en schoolmeester genoemd’) en niet ‘flikker’ (‘Dat vind ik van de jaren zeventig’).

Voor veel kranten blijft ‘flikker’ nog steeds een scheldwoord. Dit bleek bij voorbeeld toen de dagbladen ‘Frits van de Wereld’ citeerden, die ‘namens de onderwereld’ de ontvoerders van Gerrit Jan Heijn vermanend toesprak op de televisie: ‘Als ze een greintje moraal in hun *flikker* hebben, sturen ze een veertiende brief waarin staat waar hij is.’ De Telegraaf maakte daarvan: ‘Als ze een beetje moraal in de *donder* hebben...’ en Het Parool schreef: ‘Als ze een beetje moraal in hun *lijf* hebben. Het dagblad Trouw was helemaal voorzichtig: ‘Als de ontvoerders echte kerels zijn en ze hebben nog een greintje moraal over...’.

Het is de kranten nauwelijks kwalijk te nemen, ook

sommige homo's blijven 'flikker' een gruwelijk woord vinden. 'Flikker is voor mij nog steeds een vreselijk scheldwoord. Letterlijk betekent het jongensverleider', zegt een senior in het kwartaalblad Bah van de COC-afdeling Amsterdam in maart 1984. Maar een homo die op 30 juni 1979 sprekend werd opgevoerd in NRC Handelsblad wist: 'De flikker is nu ook al weer een cliché geworden. Het betekent een homo die in een jurk politiek bedrijft.'

Toen de Nederlandse homobeweging zich meer acceptabel wilde maken voor de buitenwacht, werd de 'homofiel' uitgevonden omdat dat woord, anders dan 'homoseksueel', minder snel met seks geassocieerd zou worden.

Als je een beetje progressief en modebewust was, sprak je vanaf toen over 'homofilie' en 'homofiel'. Zo schreef Jef Last in zijn voorwoord bij de Nederlandse vertaling van André Gides *Corydon* - dat in 1968 verscheen - 'Ik heb getracht het boek voor onze tijd wat leesbaarder te maken door verouderde termen als "urning", "homoseksualiteit", "pederastie" enz. door het nieuwe modewoord "homofiel" en "homofilie" te vervangen.'

Inmiddels verafschuwt de zelfbewuste homo de begrippen 'homofiel' en 'homofilie', termen die zijns inziens alleen de EO en aanverwante organisaties nog gebruiken. En het COC, dat de begrippen in 1954 propageerde, beschouwt ze tegenwoordig als denigrerend en verhullend. Zoiets als 'jodenman' in plaats van gewoon 'jood'. *Van Dale* steunt het COC in deze zienswijze en noemt 'homofiel' een eufemisme.

Vaak zijn de woorden er voordat er de daden zijn. Iedere homoseksueel heeft wel een verhaal dat hij of zij als onschuldige tiener het woord 'homo' of 'flikker' opzocht in een woordenboek. Daarmee begon de ontdekkingstocht. 'Ik draai langzaam de kraan open

en laat het water over mijn handen spoelen. Ik zal straks op mijn kamer over alles moeten nadenken. Flicker. Soldatenhoer. Schandpaal', vertelt de scholier in Jaap Hartens oorlogsverhaal *Operatie Montycoat*.

Maar de betekenis van de woorden kennen maakt het leven er nog niet makkelijker op. Flicker. Soldatenhoer. Schandpaal. Het zijn taboewoorden die je doen kleuren als ze uitgesproken worden. De scholier vertelt verder: 'Er zijn sinds de bevrijding een aantal nieuwe woorden aan mijn taalgebied toegevoegd, woorden als dynamiet, die je niet zo maar aan tafel kan zeggen.'

Maar ook de tiener wordt ouder en als er eenmaal openlijk over gesproken mag worden, geven sommige homo's er de voorkeur aan erover te zwijgen. Vooral bij anonieme seks op de pisbak, in parken en sauna's wordt bij voorkeur niet gesproken, in ieder geval niet voorafgaand aan de seks, het zou de spanning maar breken. 'Ik vind wat dat betreft een donkere kamer veel beter, omdat het de taal uitschakelt', zegt een homo in het weekblad de Haagse Post van 3 januari 1981.

Over het algemeen hebben homo's geen woorden nodig om elkaar in het openbaar te herkennen. Oogcontact en lichaamstaal volstaan. 'Homoseksuelen hebben met postzegelverzamelaars gemeen dat ze elkaar overal herkennen', heeft Marnix Gijsen eens geschreven. Het is een spel met ogen, een blik die een fractie langer wordt vastgehouden.

In zijn boek over de taal van het lichaam schrijft Julius Fast dat oogcontact een standaardsignaal is bij homoseksuelen, maar dat is het ook voor heteroseksuele mannen en vrouwen, voegt hij er aan toe. Voor iedere sociale situatie is er een 'passende bliktijd' - de geëigende tijdsduur om iemand anders blik te vangen en vast te houden.

Als je iemand op straat tegenkomt is de passende

bliktijd slechts een seconde of twee, weet Fast. Als je de blik van de ander langer vasthoudt, kan dat een aantal dingen betekenen. ‘Ken ik je?’ ‘Ik ben aardig en ik wil je goedendag zeggen.’ ‘Ik weet zeker dat ik je al eens eerder gezien heb.’

Meestal wordt de betekenis van het signaal bekrachtigd door een glimlach en een hoofdknik, schrijft Fast. Wanneer glimlach of hoofdknik achterwege blijven en de blik te lang gevangen gehouden wordt, verandert de betekenis. Het kan dan ‘Je bent een vreemdeling’ gaan betekenen, of ‘Je ziet er gek uit’ maar ook ‘Ik word seksueel door je aangetrokken.’ Dit extra lange oogcontact is een van de meeste gebruikte signalen tussen twee homoseksuelen, meldt Fast.

Behalve lichaamstaal is er ook de gebarentaal. Bij voorbeeld het bekende klapje met de vingers van de ene hand op de rug van de andere hand. Ook in de achttiende eeuw waren er al aparte gebaren waaraan sodomieten elkaar konden herkennen. Van der Meer citeert een getuigenis uit 1764 waaruit blijkt dat twee sodomieten elkaar eerst eens goed in de ogen keken, daarna de beide armen in de zij zetten. Als dat door de ander werd beantwoord, gaven ze elkaar een stoot tegen de elleboog.

Tegenwoordig bestaat er een uitgebreide kleurencode waarmee sommige homoseksuelen hun bedoelingen duidelijk maken zonder een woord te wisselen. De kleur van de zakdoek die uit de kontzak steekt kan aangeven wat wordt verlangd. Donkerblauw staat voor kontneuken, lichtblauw voor pijpen, rood voor vuistneuken.

Geel betekent pisseks, bruin schijtsènes, zwart harde sm, grijs bondage en wit aftrekken. En als je je zakdoek (soms ook een sleutelbos) links draagt geef je aan dat je graag de actieve partner bent. Rechtsdragend is passief, maar net als voor de kleuren geldt ook

hier dat soms per stad de betekenis kan verschillen.

Hoerenjongens hebben weer aparte codes. Een prostitué vertelde Bullinga (1982:122) dat, als hij vrij was en dus zelf ging stappen hij zijn speldje aan de rechterkant van zijn revers droeg. De andere hoerenjongens wisten dan dat ze hem niet moesten aanspreken. Een andere code was de ene duim in je broekzak en de andere op je dij. 'Dan wrijven betekende dat je een klant had waar jij geen trek in had maar van wie je dacht dat hij een andere jongen wel zou interesseren.'

Aids heeft nieuwe symbolen gebracht: de zwartwit geblokte zakdoek die aangeeft dat je alleen veilig wilt vrijen en de veiligheidsspeld die eveneens moet uitdragen dat alleen aan 'safe sex' de voorkeur wordt gegeven. Inmiddels is de indeling al verscherpt en betekent de zwart-wit geblokte zakdoek veilig neuken, dat wil zeggen met condoom en wordt de veiligheidsspeld gereserveerd voor echt veilige seks.

A

aambeienschoffelaar, nichterig woord voor homoseksueel. (Flikkeragenda, 1980:10).

aangeklede spijker, weinig vleierende aanduiding voor erg magere homojongen, anemisch type.

aankrabben, op een drukke plaats, bij voorbeeld het achterbalkon van een tram, tegen iemand aanwrijven voor seksueel genot, ook iemand hiervoor de gelegenheid geven door de handen met de palmen open op het achterwerk te leggen. Verouderd.

aanleg, homoseksuele geaardheid. *Haar vertelde ik van mijn aanleg, waar ze alle begrip voor had en die gelukkig nooit een beletsel is geweest om tot de dag van vandaag goede vrienden te zijn.* (Tulner, 1981:127).

aarsdeugniet, woordgrapje van Karel Jonckheere om homoseksueel mee aan te duiden. (De Ley, 1977:44).

abnormaliteit, eufemisme uit het begin van deze eeuw voor homoseksuele handeling. *De Minister is zozeer onder den indruk van de waargenomen feiten; zijn gemoed is sedert jaren zoo totaal in opstand gekomen tegen die abnormaliteiten, waarvan hij nu en dan de gevolgen heeft gezien, dat hij niet geheel objectief en kalm kan staan zoals wij mogen eischen.* (Troelstra in de Tweede Kamer, 28.2.1911).

achteren, in **van achteren nemen**, anaal verkeer hebben. *Soms zat Ignace wijdbeens in een oude rookfauteuil. Dan weer vroeg Bono of we hem om beurten van*

achteren wilden nemen; hij zou zich wel aan de vensterbank vasthouden. 'Meer vaseline!' gilde Ignace, die onder Sirius kronkelde. (Büch, 1986).

achterkamer, donkere ruimte in homobar voor (vlotte, anonieme) seks. *Vanaf de eerste wereldoorlog nam het aantal binnenruimten voor homo's alras toe. Je kreeg horeca-gelegenheden met achterkamers, waar ze vrij sex konden bedrijven.* (Het Parool, 28.9.1985). Van het Engelse **backroom** (zie aldaar).

Zie **darkroom**.

achterlader, homoseksueel. Endt (1974) verwijst hierbij naar het schietwapen dat van achteren wordt geladen; de relatie met **van achteren nemen** ligt voor de hand.

achteropwerker, homoseksueel.

actief, in **hij vervult de actieve rol**, hij neukt zijn partner. *31-jarige jongeman biedt zich aan voor tweezijdig gebruik, actief en passief, liefst stevige kerels, bincken, jongens.* (Contactadvertentie in Marcel, februari/maart 1984). Zie **passief**.

actieve, overheersende partner bij sado-masochisme. *Gaat de actieve te ver, dan kunnen er lelijke dingen gebeuren. Laatst hoorde ik dat iemand twee flesjes hot-ketchup in zijn achterste geduwd kreeg, waarvan er maar één terugkwam. Hij moest geopereerd worden.* (De Groot, 1987:59).

adonis, mooie jongen. Van Adonis, de beeldschone koningszoon op wie Afrodite verliefd werd. In het Fenicisch betekent het 'mijn heer'.

affaire, korte relatie, van een paar minuten in de bosjes, aldus cynische romantici, tot een paar maanden.

afgaan, met iemand naar bed gaan. *Iedereen gaat dus wel, gemiddeld, van de nichten tenminste, één keer op een nacht af.* (Hoerenjongen in Uschi, 1971).

aftrekken, masturberen, ook wederzijds. *Zijn rechterhand wreef over mijn buik, tot hij naar beneden ging*

en me wilde aftrekken. (Venema, 1969:81). Ook **afrukken** en **afsjorren**. **aftrekpartijtje**, feest waar deelnemers bij elkaar komen voor veilige seks. Van het Engelstalige **jack-off party**. *Voor de goede orde, zo delen de Jacks ons mede, horen wij niet langer te spreken over safe-sex parties, maar over jack-off parties. Het begrip safe-sex wordt tegenwoordig teveel verbonden met neuken en met condoom. Dit wordt op de door de Jacks georganiseerde parties niet toegestaan.* (Rooster, juni 1987:8).

aftuffen, geslachtsgemeenschap hebben. *Ze waren jaloers op mij, omdat ik met Edwin naar bed ging en ze waren jaloers op Edwin, omdat die met mij aftuften.* (Venema, 1972:29). *Men weet dat het 'all risk' is om met zo'n schandknaap af te tuffen.* (Mol, 1984). Van het dialectwoord 'tuffen', spuwen.

afzuigen, een man met de mond seksueel bevredigen, pijpen.

Aids, ongeneeslijke en dodelijke ziekte waarbij het afweersysteem van het lichaam ernstig en blijvend is verstoord. *Als ik nu echter met een jongen naar bed ga, praat ik meestal even over Aids voor het vrijen.* (De Groot, 1987:75). *Zelfs pest, tbc en kanker vielen nooit de eer te beurt met een hoofdletter te worden geschreven.* (Komrij op 19.2.1986 in NRC Handelsblad over 'Aids'). Van het Engelse letterwoord Aids: Acquired Immune Deficiency Syndrome. Van Dale (1984) schrijft Aids overigens met een kleine letter.

Aidssollicitant, homo die zich niets aantrekt van het advies veilig te vrijen en dus naar de ziekte solliciteert. *'Die Robert Redford leek me wel een Aidssollicitant', zei Stanley wat spijtig. 'Hij zat aldoor naar mij te kijken, maar ook nog wel naar minstens drie anderen.'* (Haagse Post, 6.12.1986:41).

amazone, lesbienne. Verwijst naar het krijgshaftige vrouwenvolk uit de Griekse mythologie dat geen mannen duldde.

anaalfabeet, woordgrapje van Wim Triesthof om beginnende homo mee aan te duiden. (De Ley, 1977:45).

anders zijn, ouderwetse omschrijving voor homoseksuele geaardheid. *Ofschoon zijn 'anders-zijn' nimmer een innerlijk conflict betekende, zo bleef toch steeds de stille, eenzame strijd met de wereld om hem heen.* (Bernard, 1984:24).

androgyn, tweeslachtig wezen, hermafrodiet.

anemisch, vel over been, een **anemisch type** is een eufemisme voor bleekscheet. *Eigenlijk was hij wel mooi, al viel ik niet zo op dat anemische type.* (Van Manen, 1984). Eigenlijk: lijdend aan bloedarmoede.

anomaal, in **anomale aandrift**, bewimpeling uit begin van deze eeuw voor homoseksuele geaardheid. *Als men het geluk heeft als normaal mensch met normale neigingen te zijn geboren, dan zal het altijd hoogst moeilijk zijn, zich te verplaatsen in den gemoedstoestand en in de innerlijke roerselen van menschen die in dat gelukkige geval niet verkeeren en in sexueel opzicht met een anomale aandrift ter wereld zijn gekomen.* (Troelstra in de Tweede Kamer, 24.2.1911). Van het Franse 'anomal', afwijkend.

antiquair, jongere homo die rijke, oudere man zoekt om mee samen te wonen. Zie **maintenee**.

arc, ziekte die op Aids lijkt en daar soms aan vooraf gaat. Van de Engelse afkorting ARC, Aids Related Complex.

asbak, in **een asbak uitlikken**, iemand tongzoenen die veel rookt, ook algemeen gebruikt.

assisteren, aanduiding van hoerenjongens voor het vergezellen van een klant in het openbaar, escorteren. (Bullinga, 1982:121).

ayor, gevaarlijk, op eigen risico, aanduiding bij ontmoetingsplaatsen die gefrequiteerd worden door politie, potenrammers of dieven. *Ik was gisteravond nog in het Vondelpark, maar het is daar tegen-*

woordig wel erg ayor hoor. Door een reisgids voor homo's, de Spartacus Guide, bekend geworden Engelstalige afkorting die staat voor At Your Own Risk.

B

baan, openbare ontmoetingsplaats (park, parkeerplaats, plein, pisbak) waar homo's komen die veelal anonieme seks zoeken. *Heb je een jongen opgepikt in de kroeg of ben je nog de baan op geweest?* In homoseksuele kring wordt baan niet alleen gebruikt voor plaats waar hoeren te vinden zijn. Vergelijk met Endt (1974) die de baan omschrijft als de buurt waar prostitutie wordt bedreven. Zie **kruisbaan**.

baanjongen, homo. (Vriendschap augustus/september 1949).

backroom, donkere ruimte in homobar voor (anonieme, vlugge) seks. *Als alles gesloten is, biedt Anco nog goede kansen in de drukke backroom. Niet weinig bezoekers denken geiler te zijn dan de alcohol hen toestaat.* (Marcus, 1984:146). Uit het Engels overgenomen, maar nog onbekend bij Rodgers, 1979. Letterlijk: 'achterkamer'. Zie **achterkamer** en **darkroom**.

baggedet, dikke, onaantrekkelijke homo. Mogelijk afgeleid van bagge, een vrouwelijk wild zwijn. Lijkt ook op 'pagadet', hetgeen volgens Endt (1974) een opgedirkt, pronkziek vrouwmens is.

bak, pisbak, urinoir, trefpunt voor homo's en tevens faciliteit voor seksueel verkeer. *Ik ben eerst nog een paar bakken af geweest, en toen ben ik lekker naast je gekropen.* (Van Manen, 1984). De verschillende bakken hadden vaak bijnamen zoals in Amsterdam de

Museumbak aan de Nassaukade bij het Rijksmuseum, het **Porceleintje**, een uit witgeëmailleerde tegels gemaakt urinoir dat tegen een gemeentehuisje stond, de **Paleisbak** voor het Paleis van Justitie op de Prinsengracht en **Kindervreugd** bij de speeltuin van het Weteringplantsoen. Koenders (1984:73) noemt verder nog de **Paraplu**, een bak met een overkapping op het Rembrandtsplein, de **Venetiaanse** of **Venetiaanse gondel**, een half ondergrondse bak bij het Spui tegenover de Lutherse Kerk. Bij het gebouw van De Telegraaf op de Nieuwezijds Voorburgwal stond de **Muizeval** of de **Tweeling**, een pisbak met twee entrees.

Ook **op de bak staan**. *Het is een beetje wat je wilt hè. De een blijft op de bak staan, de ander gaat het park in, en ik neem ze altijd mee naar huis.* (Het Parool, 28.9.1985). Zie **bakkeloper**, **bakken**, **elitebak** en **mosselbak**.

bakkeloper, homo die het spannend vindt zijn sekspartners bij pisbakken te zoeken. Ook **bakloper** of **bakkemiet**. Zie **bamser**.

bakken, het bezoeken van urinoirs. Ook **baklopen**.

bamser, bakkeloper (zie aldaar).

bantji, schandknaap in Nederlands-Indië. *De bantji's gingen vrijuit maar de toevallig werden vaak veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf.* (Tulner, 1981:85). Letterlijk betekent het kippekant. Tegenwoordig gespeld als **banci**. Vergelijk met **orang bantji**, hermafrodit.

beertje, door schrijver Gerard Reve populair geworden koosnaampje.

beffen, kontlikken, de bilspleet met de mond beroeren. Mogelijk verbastering van het Franse 'bouffer' (eten) in de uitdrukking 'bouffer le cul', iemands gat likken. Een relatie met bef, een platte uitdrukking voor het vrouwelijk geslachtsdeel, ligt echter meer voor de hand.

begonia, in **hij is van de begonia's**, hij is homoseksueel.

behangen, in **mijn kamer behangen**, anaal seksueel verkeer. *Kom dan vanacht mijn kamer behangen.* (Van Zuiden, z.j.).

behuizing, in **een goeie behuizing**, fors geslachtsdeel.

beroeren, masturberen. *En hoeveel mannen zoals ik hebben sindsdien, achter een deur of raam, geknield naar hem gekeken en, zich beroerend, te vergeefs gezocht de nutteloze liefdesdorst al plengende te lessen?* (Reve, 1987:96).

biefstukken, in **de biefstukken keuren**, beffen, kontlikken.

bijzit, tweede (derde, vierde) vriendje naast de vaste partner. *Hij woont samen met Peter, maar heeft een bijzit in Leiden. Zie **maintenee**.*

biseks, verkorting van biseksueel (zie aldaar). *Ik zag eens een advertentie van iets als 'Escort Service' en dan kan je kiezen uit een fotoboek van 'boys' voor homo, hetero en biseks.* (Sekstant, februari 1974:11).

biseksueel, iemand die seksueel gericht is op zowel mannen als vrouwen. Ook als bijvoeglijk naamwoord. Veel homo's beschouwen biseksuelen als homo's die het ook of nog met vrouwen doen. *Hij noemt zichzelf biseksueel maar dat zullen we maar als een overgangsfase beschouwen; over een jaar wil hij alleen nog maar met mannen naar bed. Ook: Hij is biseksueel, hij houdt van mannen én van jongens.*

blanco, in **blanco seks**, anonieme seks die geen verplichtingen schept. *Als ik de kelder in ga is het meer van: even kijken of ik iets leuks zie. Mijn vriend en ik doen dat allebei. En dat geeft geen problemen. De kelder is blanco, er is geen enkel gevaar voor onze relatie, er kan niets uit voorkomen. Blanco seks en verder niets.* (Haagse Post 3.1.1981).

bloemkooltje, de bollingen die het geslacht in een

broek veroorzaakt. *Ook hij had een aardig bloemkooltje in zijn broek.* (Vrijbeeld, januari 1987).

bobbel, bolling in de broek, de penis. *Hij duwde zijn heupen naar voren en ik voelde een harde bobbel tegen mijn dijbeen en ik wist, dat hij erg opgewonden was.* (Venema, 1969:72). Ook als synoniem voor **pik**. *M'n bobbel was al half stijf.* (Homo-foon, augustus 1987).

boeler, Surinaams voor flikker. *Sensasie! Want die twee srananvrouwen kijken direkt op: Aaj! Eindelijk betrappen ze zo'n boeler.* (Edgar Cairo in de Volkskrant, 24.3.1979). Mogelijk afgeleid van zestiende-eeuwse **boel**, aanvankelijk de vertrouwelijke naam voor een broer, later voor een geliefde, soms ook hoer. Vergelijk Heestermans 1977: **boeleren**, vrijen, ontucht, overspel.

boelerbeest, homojongen. *Ik had een blondgebakken boelerbeest in 't neukhokje te pakken!* (Marcus, 1984:110).

boelslurf, penis. *Eerst zijn blonde billen die mijn zwarte boelslurf hadden opgeslokt bij het volpompen van zijn darmgat!* (Marcus, 1984:112).

boet, homoseksueel, meestal met stoer, fors postuur. Ook **boetse jongen**, **boetsie** en **bootsje**. Afgeleid van **butch** (zie aldaar).

bogger, sodomiet. Verouderd. Zie **buggerie**.

bonbondoos, nichtencafé met veel pluche en schemerlampjes.

bondage, vastbinden om seksuele lust op te wekken. *Men noemt het soms een pijnlijke liefkozing. Pijn is echter geen voorwaarde voor sadomasochisme, voor sommigen staat bijvoorbeeld bondage centraal.* (Marcus, 1984:241).

bonken, anaal contact hebben, neuken. *Je moet echt aan het bonken slaan wil je het (Aids) op je laden. Dat gezeik over grote risico's als je een keer met iemand vrijt... krijg de kolere, als ik in de auto stap neem ik ook een*

risico. (Robert Long in De Tijd, 9.1.1987).

bootvluchteling, Aziatische hoerenjongen. *De bar in de Viking zat weer vol met bootvluchtelingen*.

bos, park, bosschage, voor (anonieme) seks. *Aids houdt mij niet weg uit het hele-slechte-mannenbos. Daar kun je heus nog wel een lekkere knakker ontmoeten voor wat lichamelijk tijdverdrijf zonder gelijk 'het' te krijgen*. (Robert Long in De Tijd van 9.1.1987).

bosneuker, hetero, meer algemeen een vreemde snuiter. *Je maakt geen kans bij die jongen, dat is een vieze bosneuker*. Bos betekent vrouwelijk geslachtsdeel.

bosnimf, homo die in park en bos contacten zoekt.

bottom, masochistische partij in sm-spel. Uit het Engels overgenomen begrip.

bouwdoos, transseksueel. *Tante Miep en Ome Kees voelen zich hier evenzeer thuis als relnichten, discogirls en bouwdozen*. (Marcus 1984:163). Ook

bouwpakket.

boy, jongen, hoerenjongen. *Anderzijds vinden sommigen het leuk dat jij hun boy bent, die alles doet wat zij verlangen*. (Prostitué in Bullinga, 1982).

broertje, koosnaam. *Verborgen naakt in trui en broek, verheven ruiter, aanbeden Dier, lief Broertje van me*. (Reve, 1987:55).

broodpoot, homo die 't voor zijn brood doet, prostitué. Zie **poot**.

brug, in **onder de brug door**, van achteren neuken, op z'n hondjes. (Endt, 1974).

bruine Marie, openbare waterplaats, urinoir.

bruinjoeker, scheldwoord voor homo. Ook **bruinjonker**, **bruinrijder**,

bruinganger, **bruinwerker** en **bruinkoolganger**, de laatste term is afkomstig uit het Rotterdamse havengebied.

buddy, vrijwilliger die Aidspatiënt helpt. *Je stelt als buddy ook hele persoonlijke vragen, zoals je ook een hoop van jezelf geeft*. (De Aids Factor III, april 1987).

Uit

de Verenigde Staten overgewaaid begrip.

buggerie, sodomie. Verouderd. Ook **buggere** en later **boggerij**, vergelijk met het Engelse ‘buggery’, sodomie. Via ‘bougre’ afkomstig van ‘Bulgarus’. In het Esperanto is een ‘bugranto’ een persoon die een man als vrouw behandelt.

businessjongen, jonge prostitué. *Met een van de businessjongens ben ik na afloop van zo'n middag de kroeg in gegaan: hij heeft de techniek voorgedaan mannen in te palmen.* (Uschi, 1971). *De businessjongens kennen het urinoir, het middelpunt van de geldmakerij, maar die avond wist ik dat nog niet.*

(Venema, 1972:80). Ook geschreven als **bisnisjongen** en **biznijongen**. Ook **businessboy**.

butch, lesbienne die in relatie de mannelijke rol speelt, lesbische vrouw met mannelijke trekken. Uit het Amerikaans overgenomen begrip, dat is afgeleid van ‘butch cut’, een kortgeknipte mannenkop. Zie **boet** en **femme**.

buttplug, seksueel hulpmiddel dat nog het meest op een fopspeen van hard rubber lijkt en in de anus wordt gedragen. *Bij anderen gebeurt het soms dat de slaaf iets meekrijgt van de meester zodat hij de hele dag aan hem moet denken. Dat kan bijvoorbeeld een buttplug zijn.* (De Wit, 1982:64). Uit het Engels overgenomen, ‘butt’ is een verkorting van ‘buttocks’, billen.

C

carrièrehomo, homo die homoseksualiteit benut om carrière te maken, beroepshomo. *Een van de eerste die daaronder is bezweken is humanistenvoorzitter Rob Tielman, tevens een hanige carrièrehomo en leider van een onderzoek naar de sociale oorzaken van AIDS.* (Kellendonk in de Haagse Post, 28.2.1987).

catamiet, verouderd, bijbels woord voor schandjongen. Verbastering van Ganymedes, de schone jongeling uit de Griekse mythologie.

christenflikker, homoseksuele gelovige. *'Ik ben een christenflikker,' antwoordde de priester verheugd.* (Büch, 1986). Ook **christenhomo**. (Elseviers magazine, 1.3.1986).

club, in **lid van de club**, homoseksueel. *Een jongen die zijn ogen opmaakt is niet noodzakelijkerwijs lid van de club; de rage van oorknop en herenpermanentje teistert allerlei geaardheden.* (NRC Handelsblad, 27.6.1984).

clysma, het schoonspoelen van de endeldarm voor anaal verkeer. *Inmiddels hebben sommige sauna's en flikkerhuishoudens slangen aan de waterleiding; ze vergemakkelijken het clysma.* (Coester, 1984:20).

COC, **C.O.C.**, belangenvereniging van homoseksuelen; een afkorting van Cultuur- en Ontspanningscentrum. Oorsprong ligt in de naam van de voorloper van het COC: de Wetenschappelijk Culturele en Ontspanningsvereniging Shakespeare Club. Zie **tante Kok**.

cockring, metalen ring of leren band die om de ballen en de penis of alleen om de ballen wordt geschoven. *Cockringen worden gebruikt om de pik groter te laten lijken en om de erectie te vergemakkelijken of te ondersteunen.* (Coester, 1984:41). Heestermans (1977) vermeldt **neukring** en citeert uit Ik Jan Cremer: *In Port Said een neukring gekocht: een leren ring met haartjes en leren knoppen.* Reinsma (1975) vermeldt **geiteoog**, behaarde leren ring die men tot meerdere prikkeling over de penis schuift.

coming out, openlijk als een homo gaan leven. Zie **uitkomen**.

condoom, cilinderachtig slurfje van dun rubber, voorbehoedmiddel dat door homo's ooit geassocieerd werd met heteroseks, maar inmiddels geaccepteerd is als middel om kans op besmetting met het Aidsvirus te verminderen. Genoemd naar de zeventiende-eeuwse Engelse arts en uitvinder ervan Conton of Condom. Mogelijk ook afgeleid van het Latijnse condus, dat vergaarbakje betekent. Speciale homocondooms zijn Gay-Safe en Duo.

condoomneuken, neuken met een condoom, zoals de veilig vrijen campagne adviseert. *Hij legde meer dan gezonde belangstelling aan de dag voor wat zich in de hokjes afspeelde, schrok ook een paar keer van de taferelen die hij er aantrof (was het wel condoom-neuken wat hij zag?) en opeens, dat type dat daar wijdbeens met zijn apparaat lag te spelen, was dat niet de verloren gewaande cowboy uit de Amstel Taveerne?* (Haagse Post, 6.12.86:42).

contact, bedoeld wordt seksueel contact. *In de sauna heb ik soms vijftien tot twintig contacten op een avond.*

correspondentievriend, bedekte term voor partner in bij voorbeeld een contactadvertentie; verouderd. Ook **reisgenoot**.

crimen nefandum, homoseksualiteit, misdaad tegen de zedelijke moraal. Zie **zonde**.

cruisen, op de versiertoe zijn, spreek uit: kroesen. *Het was een gecruis van jewelste. Stanley, die in Maastricht ook wel eens in de sauna was geweest, kende dit soort bedrijvigheid wel en vond het over het algemeen nogal gênant.* (Haagse Post, 6.12.1986:42). Zie **kruisen**.

D

dagsauna, homos sauna (zie aldaar) die alleen overdag open is.

dame, stijlvolle, enigszins oudere lesbienne, tegenwoordig lesbienne zonder meer. (Ossewold, 1986). Veel in samenstellingen, zoals **damesliefde** en **damesvrienden**.

darkroom, donkere ruimte in homokroeg voor (anonieme, vlugge) seks. *De darkroom vind ik spannend, maar ik heb daar zelf geen sex; drooggeilen heet dat.* (De Groot, 1987:138). Zie **achterkamer** en **backroom**.

darmtoerist, weinig vleierende aanduiding voor homo. (Flikkeragenda, 1980:10).

Delfts blauw, verouderde uitdrukking voor matroos. *Houdt u ook zo van Delfts blauw?* (Cartoon in Vriendschap, februari 1948). Van de kleur van het matrozenpakje.

dellen, nuchter gedrag tentoonspreiden. *Ik moet 's avonds de straat op, ik moet gaan dellen en gaan hoeren, want anders lééf ik niet, dan kunnen ze me wel opsluiten.* (Prostitué in Uschi, 1971). *Af en toe eens lekker dellen is onmisbaar. Je moet giljetjes slaken. Maar er komt veel meer bij kijken dan dat. Het languissante gebaar, oftewel de losse hand. Af en toe wuif je eens een ingebeelde haarlok weg. En je moet natuurlijk ook met je kont draaien.* (De Wit, 1982:50).

dentelle, hoerenjongens. *In Brussel bij de Noord Statie*

en in de Marollenbuurt dansten op de muziek der grote orgels de jongens even natuurlijk met elkaar als met de meisjes. Het waren soldaten, beenhouwersgastjes, coureurs en jonge bokkers; de dentelle van tegenwoordig vond je nog slechts in enkele luxe nachtclubs. (Last, 1966:64).

derde geslacht, lange tijd wetenschappelijke term om homo's mee aan te duiden. *Homoseksuelen vormden een Zwischenstufe, een tussentrap tussen de seksen, een derde geslacht naast mannen en vrouwen.* (Koenders, 1984:20). Reeds in 1847 gebruikt door Balzac. Ook **derde sexe** en **derde gerichtheid**. Zie **uraniër**.

die bij mannen liggen, bijbelse uitdrukking voor homoseksuelen.

(Statenvertaling van I Corinthiërs 6:10. In de nieuwe vertaling is de uitdrukking vervangen door 'schandjongens, knapenschenders').

dier, koosnaampje. *Haal je jas, diertje van me, je weet dat je van mij bent, dat je niet zonder me kunt.* (Bijsterbosch, 1987:94).

dijk, lesbienne. Volgens Endt (1974) is het een grote vrouw en wordt de term gewoonlijk met enig ontzag of waardering gebezigd, maar hij vermeldt als betekenis ook: lesbische met mannelijke allure. Ook gespeld als **dyke**. *Hier weten de dykes tenminste hoe ze moeten flirten en cruisen.* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986). Vergelijk met Amerikaanse 'dyke', dat ook slaat op een mannelijk ogende lesbienne en dat afgeleid zou zijn van 'dite' in 'hermaphrodite', **hermafrodiet** (zie aldaar). Amerikanen spreken op hun beurt van een 'Dutch girl', hetgeen volgens Rodgers (1979) een woordgrapje is: 'dyke' of 'dike' (dijk) wordt in verband gebracht met de Nederlandse dijken.

dildo, kunstpenis. Uit het Engels overgenomen, 'to diddle' betekent zowel masturberen als neuken en op een prettige manier de tijd passeren. Deze laatste

betekenis komt tot uitdrukking in de Italiaanse naam voor dildo: 'passatiempo'. Zie **kunstlul**.

ding, jongen. *Wie is dat ding?*

Dok, D.O.K., reeds zeer lang bestaande homodiscotheek in Amsterdam. De discotheek is gevestigd in de kelder van de concertzaal Odeon aan het Singel. De afkorting staat officieel voor De Odeon Kring of De Odeon Kelder, maar - toen oudere homo's daar veel kwamen om jonge jongens op te pikken - ook wel voor De Oude Kringspier.

Dom, in **van achter de Dom**, Utrechtse term voor homo. *Hij pikte het niet langer dat zijn buurman er eentje was van achter de Dom*. (Haagse Post, 17.1.1981). Zie **Utrechtenaar**.

doos, anus. Zie **levertraan**.

Dorothy, in **ben je 'n vriend van Dorothy?**, ben je homo? Naar de film Rainbow, waarin een persoon voorkomt met de naam Dorothy, die het opneemt voor homo's.

drooggeiler, man in homobar die constant zit te gluren, die zich opgeilt aan het publiek. Ook als werkwoord: **drooggeilen**.

dubbelleven, een verborgen homoseksueel leven leiden, voor de buitenwacht een keurige hetero, maar buiten werk, gezin en school homo. *Suriname is echt een hele erge mannenmaatschappij. Je ziet dan ook dat alle homo's, mannen en vrouwen, een dubbelleven leiden. Het moet heel stiekem*. (Hoe doen ze het nou?, 1981). *Er zijn veel dubbellevens in de scene. Mensen aan wie je overdag niet merkt dat ze op leer zijn. Die trekken 's avonds hun pak aan en glippen dan stiekem het huis uit, bang dat de burens het zullen zien. Veel getrouwde mannen ook*. (Haagse Post, 3.1.1981).

duinkonijn, homo die 's zomers in de duinen aan het cruisen is, een sekspartner zoekt.

dyke, lesbienne. Zie **dijk**.

E

eenentwintig tweeëntwintig, een meestal gemoedelijke aanduiding van een homoseksuele verhouding; ook masturberen. *Eenentwintig, tweeëntwintig, op en neer, andere hand, want ik kan niet meer.* (Endt, 1974). Oorsprong van eerste betekenis ligt volgens Endt in de opeenvolgende cijfers 2-1-2-2 waarmee de twee-eenheid van twee gelijken wordt uitgebeeld.

eerste uur, in **van 't eerste uur**, homo waar de geaardheid er duimendik bovenop ligt. *Misschien heeft hij het niet uitgevonden, maar hij is wel van 't eerste uur.*

eigen kring, de homoseksuele kring.

eit, sperma. (Warmerdam, 1987:171).

elfbakkentocht, schertsende uitdrukking voor de min of meer vaste route langs Amsterdamse openbare urinoirs, de bakken, teneinde een sekspartner op te pikken. Zie **bak**.

elitebak, urinoir voor de betere klassen onder de homoseksuelen (toen er nog betere klassen waren) ter onderscheiding van de **mosselbak** (zie aldaar) voor homo's uit de volksklasse. Koenders (1984:74) gelooft niet in dit onderscheid omdat volgens hem op het urinoir, in alle anonimiteit, iedereen zijn status en achtergrond verloor. Mosselbak was zijns inziens de naam voor de bak op de hoek van het Singel met de Haarlemmerstraat omdat daar vlakbij een haringkar stond. Zie **bak** en **mosselbak**.

Engelse zonde, homoseksualiteit; verouderd. Mogelijk verband met de veroordeling van de schrijver Oscar Wilde?

etalage, strakke broek waarin alles goed zichtbaar is.

etaleren, met geslachtsdeel pronken. Zie **etalage**.

ex, in **m'n toekomstige ex**, de huidige partner, velen zijn hem voor gegaan, velen zullen hem nog volgen. *Wat vind je van m'n toekomstige ex?*

F

fallocraat, zeer op seks gerichte homo. *De slachtoffers zijn niet allemaal pornocraten; of fallocraten, een beter woord. Ik ken veel fallocraten die geen Aids krijgen.* (Van Kilsdonk in de Volkskrant, 21.3.1987).

familie, in **hij is van de familie**, hij hoort erbij, is ook homoseksueel. Ook **hij is van de partij**.

fee, extreme nicht.

femme, 'vrouwelijke' lesbienne. Zie **butch**.

ff-kamer, fistfucking-kamer, ruimte in leerbar die is ingericht voor vuistneuken. *Ik koop een bier van Bosch, begroet een paar vrienden en kennissen, kijk even beneden - redelijk stil nog, maar de FF-kamer al bezet - loop dan weer naar boven.* (Marcus, 1984:87).

fisten, vuistneuken. *Ik ben een keer zo ruw gefist door iemand die alle codes aan zijn laars lapte, dat ik bang geworden ben.* (De Groot, 1987:59).

fistfucking, vuistneuken (zie aldaar). *SM kent hele tedere momenten. Bij fist-fucking is het bijvoorbeeld een hele strijd voordat je hele hand in de anus zit. Je bent heel lang met elkaar bezig.* (De Groot, 1987:59). Het Engelse werkwoord 'to fuck' is volgens sommigen afgeleid van het Nederlandse werkwoord 'fucken' of fokken. Maar het kan zijn oorsprong ook vinden in de afkorting van 'For Unlawful Carnal Knowledge', een term die marine-officieren aan het begin van de negentiende eeuw gebruikten in hun logboek.

flikker, homo, scheldwoord dat strijdbare homo's gebruiken als geuzennaam. *De flikker is nu al weer een cliché geworden. Het betekent een homo die in een jurk politiek bedrijft.* (Hekma in NRC Handelsblad, 30.6.1979).

Volgens Koenders (1984) is flikker afgeleid van het Zweedse woord voor meisje, flicka, dat via zeelieden naar Nederland is gebracht. Ook Endt (1974) acht dit mogelijk, maar verwijst voorts naar de rechtruggige, gebuikte chocoladeflikken - achter elkaar in een doosje geplaatst - van de negentiende-eeuwse fabrikant Caspar Flick. Mogelijk is er ook verband met een spel speelkaarten, in het Bargoens de flik genoemd.

Het Woordenboek der Nederlandsche Taal oppert nog dat flikker een verkorting kan zijn van **sodeflikker** en geeft als betekenis bij **flikkeren** ondermeer bewegelijk of onrustig fladderen of heen en weer lopen, een flikker is een lichtzinnige jongen of meisje, een spring-in-'t-veld. Flikker is echter ook een danssprong. *Het was een recht aardig deuntje, welke trippelende maat met inzicht scheen gekozen om er flikkers bij te maken.* Een kuitenflikker maken is een buiteling, vreemde capriolen maken.

Volgens Rodgers (1979) bestaat in het Amerikaans homojargon de uitdrukking 'faule flicker' die 'dirty queer' betekent en zou zijn afgeleid van het Nederlandse 'vuile flikker'.

flikkerij, homoseksualiteit. *Flikkerij als roeping.* (Elseviers Magazine, 1.3.1986).

fluitlul, onbesneden of dunne penis. *Een aantrekkelijk uiterlijk kan worden bedorven door een kappersbabbel, slechte adem, een fluitlul of een Louis Seize-interieur, dat is normaal.* (Van Manen, 1984).

Frans, homoseksueel, maar ook oraal seksueel verkeer. De Fransen spreken op hun beurt over 'l'amour allemand', de Duitse liefde, en over 'vice

étranger', buitenlandse verdorvenheid. Homoseksualiteit kwam volgens Joachim du Bellay uit Italië, in de zeventiende eeuw werd gesproken over 'ultramontanisme', van achter de Alpen.

Franse ambassade, homobordeel. *Nee, een hotel kon je het nauwelijks noemen. Het was de Franse ambassade.* (Venema, 1972:84). Van het Amerikaanse 'French embassy', waarmee het jongerenhotel YMCA wordt bedoeld.

Franse massage, hoerenterm voor pijpen. *Als klanten meer van me willen dan wat Franse massage en wippen, dan moeten ze daar echt fors voor betalen.* (Panorama, jaargang 1982, nummer 39:22).

Franse toer, oraal seksueel verkeer.

Frederik Fluweel, homo. *Soms was Sam diep ontmoedigd over zichzelf: een Frederik Fluweel, die dit jaar veertig zou worden.* (Hafkamp, 1987:55). Endt (1974) wijst erop dat Frederik Fluweel de hoofdfiguur is uit de gelijknamige strip in De Humorist, die verscheen van 1936 tot 1941.

fruitcake, scheldwoord voor nichten onder elkaar, betekent zoiets als druiloor. Uitgesproken als 'frotkeek'. In het Engels en Amerikaans is 'fruit' een scheldnaam, inmiddels geuzennaam, voor homo. Een 'fruitfly' is een vrouw die gezelschap van homo's zoekt.

G

gaskacheltje, anus. *Zijn zaad slikte ik door. Volgende keer schijnt hij elkanders gaskacheltje te willen testen.* (Moonen in Hekma, 1980:12).

gay, homo, homoseksueel. Uit het Engels overgenomen term, die ook in samenstellingen met Nederlandse woorden wordt gebruikt, bij voorbeeld De Gay Krant. Van oorsprong Frans: 'gaie', maar de Fransen hebben het tegenwoordig weer uit het Engels overgenomen. Het Franse homoweekblad Gai Pied verwijst naar 'prendre son pied', geschopt worden, en 'guêpier', dat dezelfde uitspraak heeft als Gai Pied en wespennest betekent: 'tomber dans un guêpier' betekent in een wespennest roeren.

geaardheid, bedoeld wordt homoseksuele geaardheid.

geilnat, voorvocht. *Als niets hem aanpakt komt hij eruit gewandeld, pikkie in het handje. 'Wie wil met mij..?' vraagt hij en wrijft erover en erlangs. Het geilnat druipt op de Amsterdamse keien, druppellang.* (Marcus, 1984:33).

geïnverteerd, homoseksueel, gericht op hetzelfde geslacht. *Geïnverteerd noem ik degene die in het liefdesspel de rol van de vrouw overneemt en bezeten wil worden.* (Gide geciteerd in Last, 1966:17). Letterlijk omkering. Ook

geïnverteerde, homo. *Dit soort gesprekken immers behoort typisch tot de kringen der geïnverteerden (wat men in Nederland nichten noemt),*

en juist van dit milieu had Gide een bijna overdreven afkeer. (Last, 1966:17).

geldwerk, homoseksuele prostitutie.

gelegheidsmannelijke, heterojongen die af en toe voor geld met mannen meegaat. *Daar zwerven dan de homophyle, dus mannelijke prostituéés rond. Amsterdam heeft er een stuk of vijftig. Zoveel zijn er althans, die er duidelijk hun beroep van maken. Daarnaast bestaan er gelegheidsmannelijke, die ook in de buurt van het Vondelpark opereren.* (Roodnat, 1960:103). Zie **tule**.

gelijkgezinde, homo, zo genoemd door soortgenoot. *Voorzover het publiek van het Oerwoud uit homo's bestaat, komen ze hier niet a priori om gelijkgezinden op te zoeken.* (Marcus, 1984:163).

gelijkslachtelijk, homoseksueel. *Ik begrijp dat er naast Hans ook een paar vrouwen in de groep zitten die van de gelijkslachtelijke liefde houden.* (De Groot, 1987:79). Ook **gelijkslachtelijk gericht** en **gelijkgeaarde gerichtheid**, homoseksualiteit.

genotsdiepte, anus. *De koude glijcrème voel ik tegen mijn genotsdiepte geduwd. De opening spant samen.* (Vrijbeeld, juni 1986).

gereedschap, genitaliën. *Jongen 25 jr. met goed gereedschap zoekt voor veilige klussen mollige onbehaarde knul die nog weet wat hard werken is.* (Advertentie in De Gay Krant, november 1987:56).

gerontofiel, jonge homo die oudere mannen aantrekkelijk vindt. *Ik ging ook vaak om met een Franse dokter, die in een ander ziekenhuis werkte. Hoe gevarieerd is toch de seksualiteit! Het was een goed uitziende, aardige man van ongeveer 27 jaar, maar had een verhouding met een, naar mijn smaak, erg lelijke, baviaanachtige man van 56 jaar. De Franse dokter was een gerontofiel, voelde zich uitsluitend tot oudere mannen aangetrokken.* (Tulner, 1981:189).

getrouwd zijn, een vaste vriend hebben, daarmee sa-

menwonen. *Je kan niet bij me slapen, want ik ben getrouwd. Kan het niet bij jou?*

getto, homowijk. Ook gespeld als ghetto. *Nou, als je ghetto zegt denkt iedereen aan de Tweede Wereldoorlog, maar ik woon in de Nieuwmarktbuurt en daar wonen heel veel potten en flikkers, dat drukt een stempel op zo'n buurt, al gaat dat nooit super georganiseerd.* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986).

gevoelsgenoot, homo, zo genoemd door soortgenoot. *Al spoedig had ik weer een aantal homo-bars ontdekt en als ik er 's avonds de tijd voor had, ging ik er een drankje drinken en vond zo mijn kringetje van gevoelsgenoten.* (Tulner, 1981:196).

gevoelsmens, geslachtsdeel. *Maar laten we er van uitgaan dat hij zich, met mijn hulp, van zijn kleren ontdoet en dat ik mijn eigen gevoelsmens, die inmiddels behoorlijke afmetingen heeft aangenomen, bij hem naar binnen kan stoten.* (Haenen, 1985:17).

girl, jonge pot, vaak stoer. (Ossewold, 1986).

gleufdier, leuke jongen (met aantrekkelijk kontje), wordt ook gebruikt voor meisjes.

glijcrème, glijmiddel om anaal seksueel verkeer te vergemakkelijken.

glijmiddeltype, homo die bij neuken een voorzichtige benadering wenst. *Dat hangt er ook vanaf wat voor type de jongen van de overkant is. Of het een glijmiddeltype is of dat hij dat ruwe juist wel prettig vindt.* (Haenen, 1985:17).

glory hole, rond gat in de wand van (meestal) een openbaar toilet waardoor stijve penis kan worden gestoken om door de buurman gepijpt te worden. *Dat is anonieme sex bij uitstek. Wanneer je pijpt dan zie je niets, en wanneer je gepijpt wordt, zie je helemaal niets. De 'Dark Room' in het café The Company bijvoorbeeld is bijna geheel gericht op Glory Holes en dus op pijpen.* (Het Parool, 28.9.1985). Ook **pikgat**.

god, in **jonge god** en **blonde god**, mooie jongen.

gore hap, hetero-man. *Reeds kort na de afkondiging van de Verordening werden de meeste flikkerkroegen gesloten of door den patroon op gore happen (flikkertaal voor degelijk getrouwde mannen) ingesteld omdat de zijige cliëntèle van voorheen op de vlucht was geslagen.* (Aldus citeert Koenders (1984:100) het weekblad Storm van de Germaanse SS).

gouden regen, seksspel met urine. *Als je geïnteresseerd bent in leer en SM, kun je ongetwijfeld mannen tegenkomen, die ervaring hebben met gouden regen. Sommigen laten dat via de z.g. zakdoek-code weten: een gele zakdoek in de achterzak wijst op voorkeur voor pisseks.* (Coester, 1984:58). Zie ook **pisseks**.

graftak, scheldwoord voor oudere, uitgebluste homo. Volgens Reinsma (1975) is graftak meer in het algemeen een vervelend persoon.

grammofoonplaat, biseksueel, want aan twee kanten bespeelbaar.

grensverkeer, seksueel contact tussen hetero en homo. *Vooraf onder kerels is het grensverkeer de afgelopen jaren eerder af- dan toegenomen. Dat heeft volgens mij te maken met een kulturele terugslag. In de mode zie je ook een herwaardering van de klassieke mannelijkheid, de rock 'n roll-kultuur. Een aantal jaren geleden was het in om als echte vent met flikkers te flirten.* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986).

Grid, onjuist gebleken benaming voor Aids. *Omdat de eerste slachtoffers van de ziekte jonge homoseksuele mannen in grote Amerikaanse steden waren, spraken de doktoren in de V.S. aanvankelijk van Grid, Gay Related Immunity Deficiency, oftewel een immuniteitsgebrek dat te maken kan hebben met een homoseksuele levensstijl.* (De Volkskrant, 20.7.1981).

Griekse beginselen, homoseksueel. *Hij is een fervent aanhanger van de Griekse beginselen.* Cicero gebruikte in de eeuw voor het begin van onze jaartelling reeds de uitdrukking 'graeculi comites', hetgeen

Grieks gezelschap betekent. Voor de passieve partners werden aparte uitdrukkingen gebruikt als ‘delicatus’ (lustknaap) en ‘mollis’ (verwijfd type). **griezelkelder**, ruimte die is ingericht voor sm-spel. *Maar dan zal ik je eerst onze griezelkelder eens laten zien. We dalen een trap af naar een donkere kelder. Recht voor de trap, op kruiphoogte, bevindt zich een traliehek met daarachter een cel.* (Het Parool, 15.9.1982). Zie **martelkamer**.

H

haar, hem. *Hoor haar eens*.

Hagenaar, homo. (Endt, 1974).

handje, in **van 't handje zijn**, homoseksueel zijn. Zie **klets**.

handjeklap, homoseksueel. Van het gebaar om een homo mee aan te duiden: met de vingers van de ene hand op de rug van de andere hand slaan. Dit gebaar zou zijn ontstaan als illustratie van het meest gangbare standje dat homo's wordt toegedicht.

handkracht, masturbatie, meer in het bijzonder het met de hand bevredigen van een klant door een hoerenjongen. *We hebben masochisten, sadisten en het gewone publiek dat dus effetjes de handkracht wil hebben*. (Homoprostitué in Uschi, 1971).

handneukertje, klein jongetje.

handvat, in **een meid met een handvat**, homo. Handvat is een Bargoens woord voor mannelijk geslachtsdeel, meldt Endt (1974).

hantiman, in onbruik geraakt Surinaams woord voor homoseksueel. (Hekma, 1985:414).

heer, in **bij de heeren lopen**, term van sodomieten in de achttiende eeuw om eigen (homoseksueel) gedrag mee aan te duiden.

hemapot, lesbienne uit 'lager' sociaal milieu, arbeiderspot. (Ossewold, 1986).

herenliefde, homoseksualiteit. *Dat Danny's onechte zelfvertrouwen door de meisjes ondermijnd werd, bekeer-*

de hem geenszins tot de herenliefde. (Hafkamp, 1987:65). Ook **van de herenliefde zijn**, homo zijn. *Zij hebben nooit gezeurd over het feit dat ik van de herenliefde was.* (Gerard Reve voor Vara-televisie, 16.1.1987).

hermafrodiët, tweeslachtig persoon. Van Hermaphroditos, de zoon van Hermes en Aphrodite in de Griekse mythologie.

heroïnejongen, knaap die zich laat prostitueren om aan geld te komen voor heroïne. *Er waren twee groepen: de heroïnejongens en de gewone hoeren.* (Bullinga, 1982).

hertog, in **een hertog aan je reet hebben**, een homoseksuele relatie hebben. (Endt, 1974).

het, homoseksueel, homoseksualiteit. *Hij is het, wat zeg ik, hij heeft het uitgevonden.* Tegenwoordig betekent het ook vaak Aids. *Als je 't nou echt wil krijgen moet je daarheen.* (Haagse Post, 6.12.1986:40).

hetero, verkorting van heteroseksueel, gericht op het andere geslacht. *Ik had toen nog een beetje het idee dat je nu eenmaal hetero of homo bent, zoals je blauwe of bruine ogen hebt en daar niks aan kunt doen.* (Sekstant, maart 1974). Veel gebruikt in samenstellingen, zoals **heterogericht**, georiënteerd op hetero's. *De meeste folders die tot nu toe zijn verschenen zijn bestemd voor het grote publiek dus nogal heterogericht.* Ook **hetero-identiteit**. *Je loopt aan tegen een maatschappij die stijf staat van de hetero-identiteit.* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986).

heteroseksualiteit, de gerichtheid op het andere geslacht. *Geneesmiddel tegen heteroseksualiteit: de patiënt begeve zich, gedurende een gehele week, elke middag naar de Hema op de Nieuwendijk, en vertoeve daar; van kwart over drie tot kwart voor vier, in de gebakafdeling.* (Reve geciteerd in De Ley, 1977:45). Ook **gedwongen heteroseksualiteit**, volgens sommige homo-activisten leiden opvoeding en schoolsysteem

tot gedwongen heteroseksualiteit omdat er geen homoseksuele voorbeelden worden geboden in bij voorbeeld het lesmateriaal.

heteroseksueel, gericht op het andere geslacht.

heupwiegen, loopje waaraan je homo's zogenaamd kunt herkennen. *Ik doe niet verwijfd, lak mijn nagels niet en draag geen ooringetje. Ik ben natuurlijk so wie so verdacht; 34 jaar en ongehuwd. Ik ga niet heupwiegend en kirrend door het leger.* (Twintig, juli 1986:9).

hintemer, sodomieter (Heestermans, 1977). Verband met het Duitse 'hinter', achter of achterste.

HIV, het virus dat Aids kan veroorzaken. Afkorting van Human Immunodeficiency Virus. Ook **Aids-virus** genoemd.

ho, afkorting van homoseksueel (zie aldaar). *Ik ben verliefd op Swami Ramses Shaffi. Helàs, hij is ho & ik ben hé.* (Muurtekst in toilet).

hoerenjongen, prostitué. *Maar ja, die mannelijke types, die krijgen ze nóóit zo gek en daarom lopen al die hoerenjongetjes gewoon mannelijk over de straat.* (Prostitué in Uschi, 1971). Zie **schandknaap**.

hoereren, op de versiertoe. *Door die overmaat (van jongens) de gehele dag ga ik maar hoereren op straat.* (Prothese, maart 1983:16).

holmaat, homo. *Sier, lekkere holmaat van me, kom je even lullen!* (Büch, 1986). *'Dat daar is je nieuwste holmaatje?' vroeg hij ineens, maar in zijn stem klonk geen warme belangstelling. Zo venijnig feliciteert men alleen de concurrentie.* (Bijsterbosch, 1987:56).

holtor, scheldwoord voor homo. Ook als werkwoord **holtorren**. *Komen jullie hier weer 'ns holtorren?* (Büch, 1986).

homo, verkorte vorm van homoseksueel (zie aldaar).

homo-allee, baan, flaneerplaats van homoseksuelen.

homo-arts, huisarts die zelf homo is en/of veel homoseksuele patiënten heeft en/of als homovriendelijk bekend staat.

homobelangenbehartigingsorganisatie, zo omschreef De Groene Amsterdammer (25 juni 1986) het COC.

homocircuit, de subcultuur van homoseksuelen, het homowereldje. *In zijn woonplaats Rotterdam komt hij veel minder leuke mannen tegen in het homocircuit.* (Haagse Post, 6.12.1986:47).

homodag, de laatste zaterdag in juni (de zogeheten **Roze Zaterdag**) waarop het **Roze Front** traditiegetrouw de **homodemonstratie** houdt.

homodocenten, zo noemde Het Parool (21.5.1987) homoseksuele leerkrachten.

homo-erotisch, de gelijkslachtelijke liefde betreffende. *Gerrit Komrij, die met zijn in 1978 verschenen Capriccio een van de mooiste, homo-erotische bundels van de laatste jaren schreef.* (Spiegel Historiae, november 1982:593).

homofiel, eufemisme voor homoseksueel, vaak denigrerend gebruikt. Volgens Van Dale is het een bijvoeglijk naamwoord en geen zelfstandig naamwoord.

‘De homofiel die naar het knaapje keek’ is taalkundig dus onjuist. *Homofiel klinkt meer als een beroep.* (Mol, 1984). Ook geschreven als **homophiel** of **homophyl**. *Als we ons er aan wennen om vanaf dit ogenblik uitsluitend te spreken van homophielen en homophilie dan schieten we in de grote weerstandschans een belangrijke bres, waardoor het moeizame werk van voorlichting en begripverwerving een sneller opmars zal maken.* (Angelo in Vriendschap, augustus/september 1949:14).

Angelo (pseudoniem van Niek Engelschman) gebruikte het woord als eerste in Vriendschap, maar het is bedacht door Arent van Santhorst (pseudoniem van Jaap van Leeuwen): ‘Niet als vlucht-woord, maar in de eerste plaats, omdat het woord homoseksueel volmaakt ongeschikt is om een medemens aan te duiden, in de tweede plaats omdat

de uitgang 'filie' betekent 'de liefde tot'. Daarmee omvat je zowel platonische als seksuele genegenheid.' (Dialoog).

homofilie, liefde voor hetzelfde geslacht. *Een onsmakelijker woord ken ik nauwelijks. Niet alleen vanwege het eufemistische karakter, maar vooral ook omdat het een woord is dat nergens op slaat. 'Homofilos' betekent in het Grieks niets anders dan 'van hetzelfde geslacht'. Iemand die hetzelfde geslacht bemint heet een homofilofilos.* (Warren in Homologie, maart/april 1987:13).

homofobie, angst voor homo's en homoseksualiteit. *Met deze opmerkelijke uitspraak verdiende de Brusselse rechter mr. R. Ruttiens de jaarlijkse homofobie-prijs, die hem vorige week tijdens de Antwerpse Gay-night bij verstek werd toegekend.* (Vrij Nederland, 3.1.1987).

homofoon, telefoonseks voor homo's. *Bel met een vriend. Homo-foon, 24 uur per dag voor u open, safe-sex per telefoon.* (Advertentie in De Telegraaf, 5.7.86:51).

homohaar, felle afkeer van homo's. *Het smeulende verzet tegen het smerige mensa-eten werd plotseling gecombineerd met homohaar.* (Büch, 1986).

homokind, kind van wie een van de ouders homoseksueel is. *Ze kent een jongen die op de lts werd uitgescholden voor homokind.* (Het Parool, 23.5.1987).

homoloog, wetenschapper die zich onledig houdt met studie van homoseksuele subculturen en leefstijlen in hun maatschappelijke en historische context. *Terwijl Tielman, ik en vele andere homologen juist onderzoek plegen omdat de 'officiële' geschiedschrijvers homoseksualiteit doodzwijgen.* (Koenders, 1984:132). Deze studie heet **homologie**.

homomekka, stad met uitgebreide subcultuur voor homoseksuelen: Berlijn in de jaren twintig en dertig, tegenwoordig San Francisco en Amsterdam.

homonota, een notitie waarin een overheidsinstantie haar homobeleid uiteenzet.

homootje rossen, potenrammen, het mishandelen van homo's. *Bij ons in het park is 't een traditie van al meer dan honderd jaar, homootje rossen.* (Gielissen, 1985).

homoparadijs, een ideaal oord voor homo's: *Mykonos was een homoparadijs totdat er allerlei gezinnen kwamen.*

homopaus, meest vooraanstaande homo. *De homopaus wordt gevreesd en gehaat om zijn mateloze ijdelheid, maar niemand in de Nederlandse homobeweging kan om hem heen.* (Haagse Post, 16.1.1988:5).

homosauna, meer ontmoetingsplaats dan sauna (zie aldaar).

homoseksualiseren, homoseksueel maken. *De uitspraken zijn dubbel overbodig omdat homoseksualiteit geen afzonderlijk verschijnsel meer is sinds de Kinderen van het Licht, de vooruitgangsadepaten, het ganse liefdesleven hebben gehomoseksualiseerd.* (Kellendonk in Haagse Post, 28.2.1987).

homoseksualiteit, gerichtheid op het eigen geslacht. *Ik schrijf maar hardnekkig homoseksualiteit. Door homofilie worden burgergezinnen geteisterd en 'n homoseksueel weet zelfs niet hoe woorden eruitzien.* (Komrij in Vrij Nederland, 29.4.1978).

homoseksueel, man of vrouw die gericht is op het eigen geslacht; ook als bijvoeglijk naamwoord. *Eeuwenlang zien we dan ook dat de kerk ze niet alleen hun geslacht afhakte, maar er evenzeer op toezag dat hun tong werd uitgerukt. Het gevaar van de homoseksueel ligt meer in zijn tong dan tussen zijn benen.* (Gerrit Komrij in Vrij Nederland, 29.4.1978). Term geconstrueerd door Karl Maria Kertbeny in 1869. Hij omschreef een 'homoseksual' als iemand die door een aangeboren drift of onveranderlijke geestelijke gesteldheid dwangmatig seksueel gericht is op het eigen geslacht. In het Nederlands werd de term voor het eerst in 1892 gebruikt door het Neder-

landsch Tijdschrift voor de Geneeskunde.

homostad, gemeente waar op de laatste zaterdag in juni de jaarlijkse homodemonstratie wordt gehouden.

homostudies, werkgroepen aan universiteiten die de homoseksuele groeps culturen en leefstijlen in hun maatschappelijke en historische context bestuderen. *De opkomst van homostudies aan de Nederlandse universiteiten sinds 1978 is een tamelijk verrassende ontwikkeling die zeker niet voorzien was door sociologen.* (Hekma, 1985).

homosueel, vriendelijk bedoelde verbastering van homoseksueel. *Veel gedichten weerspiegelen vluchtige en/of anonieme contacten en representeren daarmee een deel van het homosuële leven.* (Thornton, 1985:8). Ook geschreven als

homozueel en **homosuweel**. *De uitvinder van de vaderlandse homosuwelen Benno Premsela.* (Haagse Post 4.7.1987).

homoziekte, onjuiste aanduiding voor Aids. *'Homoziekte' breidt zich verder uit.* (Kop boven het eerste artikel in de Nederlandse pers over Aids, de Volkskrant, 20.7.1981).

hompie, Haagse term van niet-homo's om flikker mee aan te duiden. *Wij hadden één trekker, dat was een jongen die ergens alleen ging staan of die heen en weer liep met mooie kleren aan. Dan wachtte die trekker tot er een hompie naar hem toe kwam. Die kerels staan daar altijd.* (Vriendschap, maart 1958:43).

hond, bijbelse term voor homoprostituë. *Gij zult geen hoerenloon of hondengeld in het huis van de Here, uw God, brengen.* (Deuteronomium 23:18).

hondje, in **op zijn hondjes**, anale gemeenschap hebben, meer in het bijzonder een speciaal standje bij **kontneuken**: *Bij op zijn hondjes kniel je als een viervoeter. Als je nu het bovenlichaam naar voor-beneden strekt, dan komt je gat goed in de richting van je partner. Deze knielt achter je en brengt in deze houding zijn pik*

in. (Coester, 1984:30). Vergelijk *Ze hadden het van de honden afgekeken.* (Warren, 1978:9).

hoofdkap, (beuls)masker dat bij sado-masochistisch spel kan worden gebruikt. *Ik vond Gudo op een oude matras, bij het licht van een peertje aan het plafond, omringd door attributen van macht: riem, zweep en klemmen, dildo en hoofdkap, en in een plas motorolie een kapotgevallen bierglas.* (Bijsterbosch, 1987:61).

hotero, speelse term die schrijver en musicus Jan Rot heeft verzonnen voor homo die zich voordoeft als hetero om in contact te komen met ‘gewone’ jongens. *De geheimzinnige hotero, kortweg een hetero - in gedrag althans - die op jonge jongens valt die het niet zijn.* (Marcus, 1984:135).

huisdieren, platjes, luizen en ander ongedierte in de schaamstreek. Tegen iemand die in z'n kruis krabt: *Heb je huisdieren?*

huisgenoot, bedekte term voor homoseksuele partner. *Ik wil het op m'n eentje doen en mijn huisgenoot wenst er niet in betrokken te worden.* (De Boer in NRC Handelsblad, 12.3.1983).

huismus, in **lopen als een huismus**, het vermeend trippelend lopen van een homo. *Scheldwoorden als mietje had je toen nog niet. Men schold netter. Loop niet als een huismus.* (Twintig, juli 1986:5).

huisvriend, eufemisme voor levensgezel, meer in het algemeen intieme vriend. *De Zaanse recherche zit, aldus een woordvoerder, met smart te wachten op de terugkeer van een huisvriend van het slachtoffer.* (Het Parool, 6.1.1978).

hygiëne, eufemisme in contactadvertenties voor Aidsvrij, veilig vrijen.

I

inrijden, ontmaagden van een jongen. *Wat een lekker ding, is ze al ingereden?*

instantparing, snelle seks. *Op tijd gelukkig voor de staande instantparing in de krullenschacht.* (Marcus 1984:31).

inversie, homoseksualiteit, letterlijk omkering. *'Ik heb vroeger jaren wel eens het een en ander gelezen over de inversie', vervolgde Rivière. 'Zoals u weet is het iets dat wel meer voorkomt, soms tijdelijk, soms blijvend.'* (Bernard, 1984:56). Zie **geïnverteerd**.

J

jagen, pezen, op de versiertoe zijn, cruisen. *Vanavond ga ik jagen, ik heb het voorjaar in m'n kloten.* Ook **jachtterrein**, trefpunt van homo's.

janet, Vlaamse benaming voor homo. Zie **kantjanet**.

jongelief, koosnaampje. *'Wees maar niet bang, jongelief', suste Lewedorp, 'van mij horen ze niks.'* (Vleugel, 1985).

jongeman, zo noemt een homo zich als hij de 40 is gepasseerd. *Jongeman van 45 jaar, brildragend, slank, zoekt Surinamer of negerjongen van 16-30 jaar voor seks en vriendschap.* (Contactadvertentie in Marcel, februari/maart 1984).

jongen, aanduiding voor homo, leeftijd doet er vaak niet toe. *Nu is het alweer enige jaren de jonge onschuldige jongen die het prima doet.* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986:11). *Een auto is net als een jongen: hij hoeft niet hard te rijden, als hij maar fijn is.* (Gerard Reve).

jongensbordeel, pand ten behoeve van homoprostitutie. *Het is geen open jongensbordeel want we moeten eerst aanbellen.* (Marcus, 1984:193).

jongenstrots, geslacht. *Groeide jouw jongenstrots tot honderd graden, géén knaap die naakt toch nog zo veel bezat!* (Thornton, 1985:31).

K

kaarsenfabriek, in die werkt op de kaarsenfabriek, die is lesbisch.

kamers, ballen, testikels. *Hij heeft flinke kamers.*

kamikazepiloot, homo die niet bang is voor besmetting met het Aidsvirus. *Een aantal desperado's die het homo-circuit onveilig maken door zich nergens wat van aan te trekken - de zelfmoordcommando's van kamikazepiloten die anderen meeslepen in hun crash.* (Haagse Post, 22.3.1986).

kan je 't hebben, kan-ie d'r in.

kantjanet, Vlaams voor homo aan de zelfkant van de samenleving. *Zoals hij in alles kort was en zonder omwegen, besloot hij op een dag dat ik maar eens tussen de andere kantjanetten moest zien te komen, daar zou hij nu eens voor zorgen.* (Rosseels, 1981). Zie **janet**.

kantoor, in de achttiende eeuw de bijnaam voor openbaar toilet, het sekreet, waar seksueel contact mogelijk was. *Stelt iemand je voor om mee te gaan naar 'het kantoor' dan bedoelt hij een publiek sekreet.* (Marcus, 1984:13).

kast, in uit de kast komen, er openlijk vooruit komen homoseksueel te zijn. Van de Engelstalige uitdrukking 'to come out of the closet'. Ook **in de kast**, een verborgen (heteroseksueel) leven leiden. *Tevens steken nieuwe stormpjes op die ons in de kast trachten terug te blazen.* (Marcus, 1984:83). *Als de maatschappij je in een uitzonderingspositie dwingt kun*

je eigenlijk maar op twee manieren reageren: door je heel onopvallend te gedragen - in de kast dus - of door je juist extra opvallend te gedragen. (Haagse Post, 6.12.1986:26).

kastn**icht**, homo die niet voor zijn homoseksualiteit wil uitkomen, stiekemer. Letterlijke vertaling van 'closet queen' of 'closet queer'. Zie **kast**.

kathedraal, in **hij is een nicht als een kathedraal**, het ligt er duimdik bovenop dat hij een homo is. *Een nicht als een kathedraal, maar een mooie kathedraal.* (Rot, 1986:16).

keuken, kont, anus. Zie **behangen en witten**. Keuken is volgens Heestermans (1977) een ander woord voor vrouwelijk geslachtsorgaan. In het Amerikaanse homojargon is 'to clean up the kitchen', de keuken schoonmaken, synoniem aan kontlikken of beffen.

keukenwerk, anaal seksueel vekeer.

kieteltuin, bijnaam van het Prins Bernhardplein in Hengelo, al jaren een ontmoetingsplaats voor homoseksuelen.

kind, al vele eeuwen een koosnaampje van homo's onderling. *Oortman merkte 'dat deselve personen in hun discours (aan het einde van de achttiende eeuw) elkander kind noemden, meestal twee aan twee zaten, elkander de knie streelden en den arm om het lijf hielden'.* (Van der Meer, 1984:156). *'God kind ik hen blij voor je, maar natuurlijk', zei hij beledigd als een oude matrone.*

(Bijsterbosch, 1985:51). Ook **kindje**. *Kindje, kindje, valt er eindelijk es een zonnestraal in je grauwe bestaan, en dan krijg je dit.* (Van Manen, 1984). Ook **prinsenkind**. *Ikzelf ineengekrompen, de klappertandende reus die waakt over een dromend prinsenkind.* (Rosseels, 1981). Zie **prinsje**.

kinderen, homoseksuele vrienden. *Op m'n verjaardag nodig ik al m'n kinderen uit.*

kipje, de jongste van een vriendinnenpaar. Vergelijk

het Amerikaanse slangwoord 'chicken' dat 'jong' betekent.

kit, homobar. *Toch waren deze zwerftochten langs de katten meer sightseeing dan avontuur, en onze gesprekken keerden steeds weer naar de ernst van de tijd terug.* (Last, 1966:173). Tegenwoordig veelal gebruikt in de samenstelling **nichtenkit**.

kleefkees, homo die op zoek is naar een vaste partner. *Die kleefkees wilde na een nachtje slapen direct hij me intrekken.* Zie **plakpal**.

klets, in **van de klets klets**, homo zijn. *In zijn lijvige levenswerk 'Homosexuelen in de geschiedenis' toont A.L. Rowse op bloemrijke wijze aan dat elke zichzelf respektierende kunstenaar van de klets-klets was en is.* (Rot, 1986:5). Ook **van de hats flats** en **van de knuf, knuf**. *Gelukkig stuitten we toch af en toe op namen van mensen uit bijv. het amusements- of horecabedrijf die algemeen bekend staan als van de knufknuf en wier wiegje toch echt een Jordanees stijfselkissie was.* (Van Weerlee in Dialoog, 1969:6).

kloon, homo zonder fantasie en persoonlijkheid, veelal met kort haar, een snorretje en een houthakkers hemd, meer in het algemeen zijn klonen homo's die op elkaar lijken. *Maar het idiote is dat de duur gekochte vrijheid erin uitmondde dat er 95 procent klonen rondliepen, echt alleen maar snorren, strakke spijkerbroeken, t-shirts en kortgeknipt haar. Ik had een afspraak met iemand en die kon ik niet meer vinden omdat ze er allemaal zo uitzagen.* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986). Letterlijk via splitsing verkregen identieke wezens. Ook **clonerie**. *Het is nog niet erg vol, maar dat verandert snel en tegen twaalfen kun je je nauwelijks bewegen. Weinig leer, veel denim, nogal wat clonerie.*

knaap, mooie jongen.

knapenliefde, pedofilie (zie aldaar).

knapenminnaar, homoseksueel, meer in het bijzon-

der: pedofiel. *Billy Boy (slenterde) door Hollow Street, vanachter de halfgesloten blinden nagestaard door jonge meisjes met strikken, vrouwen die wel pap van hem lustten, en een van de meest bescheiden knapenminnaars van Moon City, Mr. Ibsen.* (Harten, 1977:12).

knapenschender, homoseksueel wiens voorkeur uitgaat naar jongens.

Hoereerders, afgodendienaars, overspelers, schandjongens, knapenschenders, dieven, geldgierigen, dronkaards, lasteraars of oplichters, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven. (I Corinthiërs 6:10). In de statenvertaling staat in plaats van schandjongens ‘ontuchtigen’ en in plaats van knapenschenders ‘die bij mannen liggen’. Ook gespeld als **knapenschenner**. *Maar daartegenover staan helaas maar al te vele knapenschenners die een jongen hoogstens beschouwen als een soort asbak voor hun sperma.* (Last in inleiding bij Gide, 1969:8).

knie, in **hij gaat op z'n knieën**, hij gaat pijpen. Vergelijk met de uitdrukking **hij knielt voor het altaar**.

koffie verkeerd, seksueel contact. *Hoeveel koffie verkeerd had je in Wenen?*

Een koffie verkeerd is een aanduiding voor een kopje koffie met meer melk dan koffie.

kogellagertjes, aambeien.

kont, bilpartij, achterwerk, maar ook meer specifiek: de anus. *Homofilie is altijd populair in een land waar je je kont niet kan keren.* (Terzijde in Vrij Nederland, geciteerd in De Ley, 1977:44). Ook **kontlikken** en **kontlikker** en **beffen** (zie aldaar). *Natuurlijk kan je me kont likken; maar heb je wel een schone neus?*

kontbewerker, homo. *Rond het station van grote steden mag u heel wat kontbewerkeren verwachten.* (Moonen in Marcus, 1984:39). Ook **kontkruiper**.

kontjongetje, jongen die zich laat gebruiken door homoseksuelen.

kontneuken, anaal seksueel verkeer. *Van de 11 ontvan-*

gen brieven onder nummer zijn er twee waaruit blijkt dat de verzenders ervan kontneukneigingen hebben. (Moonen, 1978:170). Ook **kontneuker**, homo. *Hoor ik daar die kontneukers van Mao Zoen Tong niet weer eens een keertje!* (Büch, 1986).

krikken, seksueel verkeer. *Krikken, dat is neuken, gewoon...! Dat is Haags, dat is een Haagse hoerenuitdrukking - voor mannen en vrouwen, gewóón het anale verkeer en het gewone verkeer tussen man en vrouw: dàt is krikken, een Haagse business-uitdrukking.* (Prostituée in Uschi, 1971).

kruisbaan, openbaar trefpunt van sodomieten, de straat. Zie **baan** en **kruisen**. **kruisen**, flaneren door sodomieten om sekspartner te vinden, veelal in de onmiddellijke omgeving van urinoirs. Ook gespeeld als **kruyssen**. *Al in 1762 horen schepenen van François Voogt dat sodomieten 's avonds gaan 'kruyssen tot 9 uren toe, soo onder het stadhuys als daar agter'.* (Van der Meer, 1984:170). Volgens Van der Meer (1984) is de term kruisen niet door sodomieten geïntroduceerd; de uitdrukking werd al gebruikt om het gedrag van prostituées te omschrijven die klanten aan het werven waren. Het Woordenboek der Nederlandsche Taal vermeldt 'kruisen op iemand' om hem te ontmoeten. Het Engelse werkwoord **to cruise** is van kruisen afgeleid en als **cruisen** (zie aldaar) weer teruggekeerd in de Nederlandse taal.

kruisminet, in een **kruisminet slaan**, oraal seksueel verkeer, pijpen.

krul, openbaar urinoir. *Voor degenen die de actuele situatie zelf in ogenschouw willen nemen, noemen we nog even de meest populaire krullen, die de afgelopen jaren moesten verdwijnen voor de weinig comfortabele éénper-soonsbak.* (Marcus, 1984).

kunstje, in een **kunstje maken**, vrijen, seksueel contact hebben. *En we hebben een kunstje gemaakt,*

en dat ging hoor, allebei voor elkander. (88-jarige homo over z'n meest recente affaire).

kunstlul, van rubber of andere kunststof gemaakte penis. *Op het gevoel rommelde ik in een meegenomen tas en haalde er mijn in een winkeltje te Marseille gekochte kunstlul uit.* (Vrijbeeld, januari 1987). Zie **dildo**.

kut, anus bij man. *Want onbegrijpelijk groot zijn al Uw werken: Gij, die het wezen gemaakt hebt dat van achteren een kut en van voren een staart heeft.* (Reve, 1987:47). Ook **kutkontje**. *Met een zucht en prevelend dat stijve jotte, zoals ik hem genoemd had, beter was dan niets, stak ik hem in mijn kutkontje.* (Vrijbeeld, januari 1987).

K-Y, synoniem voor glijmiddel, naar het gelijknamige produkt van de firma Johnson & Johnson. Spreek uit kie-why. *Dat jochie is zo goed ingereden, daar heb je geen K-Y bij nodig.*

L

lampe, in 't is **lampe**, er dreigt onraad. Zie **uil**.

landgenoot, homoseksueel. *Hij is een landgenoot, lid van het eerste uur.*

leedvermaker, homo. De verklaring van Endt (1974) is dat een leedvermaker plezier heeft in andermans achteruitgang, met de klemtoon op de eerste lettergreep.

leerbar, homobar voor liefhebbers van leren kleding.

leerliefhebber, homo die valt op mannen met leren kledingstukken. *(Voor de oorlog moesten) de leerliefhebbers zich behelpen met de wagenbestuurders van de trams, die 's winters een leren broek droegen, motoragenten, met leren rijbroek, en huzaren, die broeken droegen met een leren zitvlak, het zogeheten leerbeslag.* (Koenders, 1984:77).

leerscene, het wereldje van de homo's die op (mannen in) leer vallen. *Mijn vriend en ik gaan veel uit in de leerscene, de homocafé's in de omgeving van de Warmoesstraat.* (De Groot, 1987:137). Ook **leerfeesten**, **leerjongen**, **leernicht**, **leertent**.

lesbienne, vrouwelijke homoseksueel. Van het Griekse eiland Lesbos, waar de dichteres Sappho in de zesde eeuw voor Christus woonde met een kring van jonge meisjes. Zie **saffisch**.

lesbisch, betrekking hebbende op homoseksualiteit bij vrouwen. Ook gespeld als **lesbies**. *Liever lesbies.* (muurtekst).

lesbo, verkorting van lesbienne.

levensstijl, ander woord voor homoseksueel bestaan. *Tja, de directeur denkt er anders over dan ik. Noem mijn naam maar niet, maar het heeft te maken met je levensstijl, die past niet in de moraal van de directeur, daarom wil hij je geen krediet geven.* (Gay Krant, oktober 1984:5). *In hun ogen is homoseksualiteit veel méér dan alleen genitaal contact tussen mensen van hetzelfde geslacht, het is een levensstijl.* (Brunt in Vrij Nederland, 23.2.1980). Ook **leefstijl**, leefwijze, bedoeld wordt homoseksuele leefwijze. *Er is méér aan de hand, juist vanwege de verscheidenheid aan homoseksuele leefstijlen en hun invloed op de stad.* (Marcus, 1984:3). Van het Engelstalige 'life style'.

levertraan, vaseline. *Ik zit met m'n doos in de levertraan.* Zie **doos**.

lila, in **van de lila gemeente zijn**, homoseksueel, lesbisch zijn. Reeds aan het begin van deze eeuw duidde de kleur (in Duitsland) op homoseksualiteit: 'er ist ein bisschen lila, nicht ganz blau'. Volgens Jaap Harten had je zelfs een Lilalied: 'Wir sind nun einmal anders wie die Anderen.' (Van der Mijn, 1967:17). Zie **roze**.

lolder, sodomiet. Ook **lolhans**. 'Lol' betekende meid of wijf en 'lollen' stond voor herrie of rotzooi schoppen. In de achttiende eeuw betekende **lolhuis** een bordeel voor sodomieten. Zie **lollepot**.

lollepot, in de negentiende eeuw ontstaan als scheldwoord voor lesbienne, later ook geschreven als **lolliepot**. *Buurtgenoten waarschuwden haar nieuwe huurman dat hij naast een stel lolliepotten was komen te wonen.* (Haagse Post, 17.1.1981). Zie **pot**.

lustknaap, (hetero)jongen die zich voor homoseksuele handelingen laat gebruiken. *Homosexualiteit, waarbij jeugdigen als lustknaap fungeerden, kwam, zoals wij reeds deden uitkomen, ook in andere kampen voor.* Aldus citeert Koenders (1984:129) De Jongs Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog.

M

maagd, jongen die nog nooit geneukt is.

maat, partner van lesbienne. (Van Kooten Niekerk, 1985:146).

maatje pink, kleine penis. *Hij heeft een knap gezichtje, maar voor de rest is het niks, maatje pink.* In het Amerikaanse homojargon betekent 'small meat' een kleine penis, gesymboliseerd door een opgeheven pink.

macho, stoer, mannelijk ogende homoseksueel. *Vertelt Anton, die meer macho dan mietje is.* (Twintig, juli 1986:8). Ontleend aan het Spaans. Oorspronkelijk man die veel waarde hecht aan zijn mannelijke eigenschappen en er daarom op uit is die te tonen. Ook **machotype**, **machogedrag** en **machowerkman**.

Vervolgens werd de macho-werkman populair, in overall of met zo'n jasje als de jongens van de stadsreiniging dragen. (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986:11).

maintenee, bijzit, jongen die wordt onderhouden door oudere man. *Op mijn 24ste jaar had ik een vriend, waar ik zeer veel om gaf en waar ik alles voor overhad. Ook deze vriendschap was platonisch. Op zekeren dag kwam ik een kennis tegen, die mij toevoegde: 'Ik ben je maintenee tegengekomen!'* (Stokvis, 1939:105).

man, in **mijn man**, licht ironische aanduiding voor vaste vriend. *Daar kan ik niet over beslissen, dat moet ik eerst aan m'n man vragen. Ik doe niets buiten m'n man om.* (Gerard Reve).

manneke, in **hij is voor de mannekes**, Vlaams voor homoseksueel. *Op een keer zag mijn vader hoe ik Roger een afscheidsoen gaf. 's Morgens kwam hij naast me staan en zei: Zijt gij voor de mannekes?* (De Wit, 1982:84). Ook **voor de venten**.

manneliefde, modieuze term voor homoseksuele liefde. Ook **mannenrelatie**, **manneliefde** en **manneliefde**.

Marie, homo, vooral gebruikt als aanspreekvorm.

martelkamer, ruimte voor sado-masochistische seks. *Vervolgens betreden we een ware martelkamer, inclusief schandpaal en gynaecologenstoel. In de hoek een kleine kooi aan het plafond enkele slings, leren matten met aan vier hoeken stalen kettingen, die aan het plafond bevestigd zijn.* (Het Parool, 15.9.1982).

Zie **speelkamer**.

masseren, hoerenterm voor aftrekken. *Ik doe het voor een geeltje, 25 gulden. Daarvoor trek ik mannen af in een hotelletje op de Amsteldijk. Masseren noemen ze dat.* (Homoprostituë in Panorama, jaargang 1982, nummer 39:24). Zie **Frans massage**.

masturbatieshow, optreden van jongen die zichzelf seksueel bevredigt. *Op een podium worden eigen video-producties vertoond, die afgewisseld worden door stripteases van de jongens, een porno live-show, masturbatieshows en in het weekend optredens van travestieten als Miss Liza en Veronella.* (Panorama, jaargang 1982, nummer 39:27).

mati, Surinaams voor lesbienne (of homo). *Terwijl de mati in het moederland een zekere voorsprong hadden op haar mannelijke tegenhangers, lopen nu in Nederland de mannelijke Surinaamse homoseksuelen voorop.* (Hekman, 1985:394). In het Sranang, de taal van de Creoolse volksklasse in Suriname, betekent 'mati' oorspronkelijk vriend of vriendin (Van Lier, 1986).

matispel, Surinaams voor seksueel verkeer tussen twee vrouwen. *Het mati-spel, welke zedeloosheid naar*

*hetgeen ik verneem in de laatste tientallen jaren zeer is toegenomen. (Rapporteur van onderzoekscommissie uit 1910, geciteerd in Hekma, 1985:395). Wanneer twee mensen mati-spel spelen, speelt één voor man. De man gaat altijd op de andere. Dan wrijven zij zich tegen elkaar en ze wrijven ook met de hand. En zij zuigen elkaar de tong. (Van Lier, 1986:48). Zie **mati**.*

matras, homo die promiscuë is. *Dat is een vreselijke matras, die is door iedereen al een keer gedekt.*

meemoeder, vrouwelijke partner van lesbische moeder.

meester, dominante partner in sado-masochistisch rollenspel. *Meesters bestellen meestal zelf geen drank. Ze geven het geld aan hun slaaf, die dan drank haalt en het wisselgeld teruggeeft. (Haagse Post, 3.1.1981).*

meid, benaming voor aanstellerige nicht. *Meid, heb je 'n nieuwe jurk aan?*

meiden, in **de meiden**, lesbische vrouwen. *In het milieu op de Zeedijk noemde men (...) lesbische vrouwen 'de meiden'. (Van Kooten Niekerk, 1985:145).*

meisjeshuis, homosaua. Zie **sauna**.

mestkever, scheldwoord voor homo.

mie, verkorting van mietje (zie aldaar). *De mieën lieten hun sissende s weer horen die ze probeerden te verbergen voor hun angstige bazen. Ze legden hun stadsmanieren af en knuffelden elkaar in de stille duinen, neukend en gillend en jaloers wordend en huilend en drinkend en gingen vervolgens met de laatste zondagsboot naar huis. (Heestermans, 1977). Vaak gebruikt in samenstellingen:*

kantoormie, **kunstmie**, **relmie**, **werkmie** en **gilmie**. *Een getuige omschreef de sfeer in café Nol als mieus, vol mieuze gilmieën. (Koenders, 1984:68).*

mieën, het aanstellerig gedrag en praten van sommige homo's (Endt, 1974).

miens, Bargoens voor naar homoseksualiteit neigend, met homoseksuele trekken. Naar analogie,

aldus Endt (1974), van 'loens', en vooral ter vermijding van het reeds bestaande 'mies', dat lelijk betekent.

miep, homo. *'t Is niks meer gedaan in Amsterdam!' zuchtte de miep tegenover me, in de verder lege wachtkamer van m'n tandarts.* (Rot, 1986:14).

mietenkit, homokroeg. Samenstelling van **miet** en **kit** (zie aldaar).

mieter, verkorting van sodemieter. Zie **sodomiet**.

mietje, het zachte eitje onder de homoseksuelen. *Het mietje is bij uitstek het beeld geworden waarmee deze eeuw homoseksualiteit herkend en benoemd heeft. Een (...) soort niemandsland tussen de echte man en de volwaardige vrouw. (...) Het mietje is wat overbleef toen de geslachten uitverkoop gingen houden.* (Sanders 1986:9). Ook geschreven als **miet**. *Als ik zo'n miet zie lopen, dan word ik helemaal woest.* (Haagse Post, 29 oktober 1977).

Waarschijnlijk ontstaan als afkorting van sodomiet (zie aldaar), maar mogelijk is er ook een relatie met catamiet (zie aldaar). Verder is er de associatie met de meisjesnaam Mie of Marie.

mietjesma, nichtenmoeder, vrouw die veel optrekt met homo's. *Ton heeft me wel eens gezegd: 'Jij bent geen mietjesma, zo'n kinderloze oudere vrouw die wil zorgen.'* (Haagse Post, 6.12.1986:34).

mieus, als een mie, schertsende uitdrukking voor verwijfd. *Hoewel ik weet dat ik er niet mieus uitzie, wilde hij toch nooit in het openbaar met me worden gezien en dat krenkte mij.* (Tulner, 1981). Ook gespeld als **miejeus**. *Benno Premesla liep een keer met een zeer miejeuze jongeman over de wallen. Eén van de vrouwen zei tegen een ander: Hu, een flicker. Die jongen draait zich om en zegt: Ach meid, dat is toch modern.* (Van der Mijn, 1967:13).

Minervatrut, Vlaams voor praatzieke homo, intellectueel type. *De babbelhomo's van vroeger noemden*

we *Minervatrutten* (naar de Romeinse godin van de wijsheid) en wij waren de *rubbertrutten*. (De Wit, 1982:54).

minipoot, jonge flikker.

minirelatie, de korte relatie van een hoerenjongen met zijn klant. *Mijn klanten zijn mensen met wie ik een fatsoenlijke vorm van minirelatie ben aangegaan.* (Bullinga, 1982:65).

mossel, vrouw. *Het stinkt hier naar mosselen.* Mogelijke verklaring is de visgeur die vrouwen volgens sommige homo's met zich dragen. Vergelijk het 'goede morgen dames' van de blinde man die een viswinkel binnenstapt. Mossel is ook Bargoens voor vrouwelijk geslachtsdeel. Volgens Rodgers (1979) slaat 'fish' op schaamspleet en vrouwen in het algemeen; een 'fishdinner' is seks met een vrouw hebben.

mosselbak, verouderde term voor urinoir dat, in tegenstelling tot de **elitebak** (zie aldaar), voornamelijk door de slechter gesitueerde homoseksuelen werd bezocht. Zie **bak**.

mummie-case, dwangbuisachtig attribuut bij sadomasochistische seks, een soort sarcofaag van leer die kan worden dichtgespjt.

N

nachtsauna, sauna (zie aldaar) die alleen 's avonds en 's nachts open is. *'Hier schuin tegenover is de nachtsauna', zei Huib. 'Maar dat moeten we echt niet doen. Je vraagt je trouwens af wie daar nog komt. Als je 't nou echt wil krijgen moet je daarheen.'* (Haagse Post, 6.12.1986:40). *'Schat ik ben geil, ik ga naar de nachtsauna!'* (Vleugel, 1985:41).

neiging, homoseksuele geaardheid. Ook **verkeerde neiging**. *In schijn tracht jij objectief te zijn, maar in werkelijkheid wordt jij beheerscht door de zucht om de verkeerde neiging zelf strafbaar te stellen.* (Troelstra geciteerd in Handelingen 1910-1911).

nekhijger, homo.

neuken, anaal seksueel verkeer (bij homo's).

nicht, oorspronkelijk scheldwoord voor homo maar inmiddels een geuzennaam. Vaak gebruikt met bijvoegelijk naamwoord, zoals een **bittere nicht**, zie voorbeeldzin. *'Ik probeer de kracht op te brengen om geen bittere nicht te worden', zegt hij ernstig. 'Dat zie je vaak: bittere nichten. Mannen die ooit heel mooi geweest zijn en het niet kunnen verwerken dat ze ouder worden, dat ze dat kwijt raken. Die worden vals, die gaan pesten.'* (Haagse Post, 6.12.1986:26).

Ook **Tweede Jan van der Heydenstraat nicht**, enigszins burgerlijke nicht. *Rangen en standen bestaan niet in het DOK, althans niet gerelateerd aan maatschappelijke posities, al spreken de 'artistiekelingen' met een zekere*

minachting over de Tweede Jan van der Heydenstraat nichten. (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986).

In de uitdrukking **een nicht als een paard**, homo die zich zeer nichterig gedraagt. Ook **nicht als een huis**. *Lideke hield haar vrouwelijkheid voor mij geopend en ik kon even niet anders dan er verbijsterd naar kijken. Daarna gaf ik een vreselijke gil die Polly en Sirius de gang op deed komen. Die schrokken er niet van en bestudeerden zeer geïnteresseerd Lideke's kut; Sirius - toch een nicht als een huis - stak er bijna zijn neus in.* (Büch, 1986).

Reeds aan het begin van de achttiende eeuw bestond het begrip **nigt**, dat door sodomieten zelf werd gebruikt als codewoord. *Het Hof van Friesland raakte tijdens de processen van 1730-1731 geïntrigeerd door het gebruik van de term 'nicht' in homoseksuele kringen, evenals trouwens door naamgevingen als slappe Lijsbet, nigt Petronella, Johanna nigt, vrouw Ladippe. De Friese raadsheren vonden het zelfs nodig in een brief, van 15 december 1730, aan het stadsgerecht van Groningen de toepassing van het woord 'nichten' uit te leggen: 'wordende door 't woord nigten (...) verstaen soodanige personen welke onder haer (sodomitisch) geselschap behoorden en met malcanderen de bekende vuyligheden kwamen bedrijven'.* (Spiegel Historiae, november 1982:549).

Rodgers (1979) vermeldt **nicht** als jargonwoord van Amerikaanse homo's, met als betekenis: iemand die een homo overal vergezelt behalve in bed. Ook een **flinke nicht**, een **geile nicht**, een **halve nicht**, een **lieve nicht**, een **onbetrouwbare nicht**, een **stiekeme nicht** (homo die daar niet openlijk voor uitkomt), een **valse nicht**, waarvan Mol (1984) vermoedt dat die in de plaats is gekomen van 'valse zuster'; daarvoor was het begrip 'valse vrucht' gangbaar, en een **verknipte nicht** (zie aldaar).

Ook in samenstellingen als **boetieknight** (Flikkeragenda, 1980:10), **nichtenbar**, **nichtenfilm**, **nichtenkit**, **nichtenleven**, **nichtenpaar**, **nichtenpubliek**, **nichtensauna**, **nichtenstrand**, **nichtentent**, **nichtenvolkje**.

nichtencafé, homokroeg. *In een nichtencafé kijken ze langs je heen, ook al hen je ermee naar bed geweest.* (Haagse Post, 3.1.1981).

nichtendom, het wereldje van de homoseksuelen. *Het Amsterdamse nichtendom is aangevuld met groen uit de provincie.* (Marcus, 1984:81).

nichtenfuik, voor homo's gevaarlijk gedeelte bij ontmoetingsplaats, het gedeelte waar potenrammers en dieven zich ophouden. *Ik leidde de chef als een bedrijfsleider rond en wees hem de best verborgen staanplaatsen, de beruchte nichtefuik, de tippelroutes en de vluchtwegen langs de trimbaan en koffiehuisje.* (Bijsterbosch 1985:83).

nichtenhospita, zie de voorbeeldzin. *Amsterdam kende een aantal nichtenhospita's in de jaren vijftig; vrouwen die het geen probleem vonden als hun huurders 'zo' waren ('t zijn ook mensen, hè).* (De Groene Amsterdammer, 25.6.1986).

nichtenhotel, hotel dat zich speciaal richt op homoseksuele gasten. *Het nichtenhotel in de Kerkstraat lag centraal.* (Haagse Post, 6.12.1986:40).

nichtenkind, een huisdier, veelal een poes.

nichtenmilieu, het aparte wereldje van homoseksuelen. *Ik heb ook mijn neerslachtige buien hoor, dat ik het niet meer zie zitten. Dan staat dit hele hypokriete nichtenmilieu me tegen.* (Bullinga, 1982:83).

nichtenmoeder, vrouw die veel optrekt met homo's. *Mabel is binnen drie dagen omgeturnd en wordt een joyeuse nichtenmoeder.* (Harten, 1977:87). Zie

mietjesma.

nichtenwereldje, minder gunstige benaming van nichtenmilieu (zie aldaar). *Maar het is een afschuwe-*

lijke wereld, het nichtenwereldje. Een aftakking van de Consumentenbond waar iets gekeurd en aangeprezen wordt. Bars zijn slagerijen waar je een jongen uit kunt zoeken. (Bullinga, 1982:89).

nichterig, als een nicht (zie aldaar).

nichtueus, overeenkomst met nichten hebben. *Mijn stukje over de paus - die aanstellerige, nichtueuze travestiet - blijkt zoveel lezers boos te hebben gemaakt dat ik al derde sta op de all time-hitlijst van AD-abonnee-wegschrijvers. (Robert Long in De Tijd, 9.1.1987).*

nigt, het achttiende eeuwse woord voor nicht (zie aldaar).

Nigtevecht, in **hij komt uit Nigtevecht**, hij is een homo. De plaatsnaam verwijst weinig bewimpeld naar het begrip nicht.

niks in huis, in **hij heeft niks in huis**, hij heeft een klein geslachtsdeel.

noodhomoseksualiteit, homoseksueel gedrag van heteroseksuelen in een omgeving waar uitsluitend geslachtsgenoten zijn, bij voorbeeld in een gevangenis of op een schip. Ook **pseudohomoseksualiteit**.

normaal, hetero, zo genoemd door homo.

nursing, 'dokterje spelen', in ziekenhuissfeer seksueel verkeer hebben.

O

objectief geïnteresseerd, verouderde aanduiding voor hetero. Zie **subjectief geïnteresseerd**.

oemawedje, Surinaams voor homo. In het Sranang, de taal van de Creoolse volksklasse in Suriname, betekent ‘oema’ vrouw; ‘awedje’ is mogelijk afgeleid van het Edo-woord voor impotente man (Van Lier, 1986). Ook gespeld als **uma-awedje**. *Mannen wier spraak en gedrag met die van homofielen werden geassocieerd, werden uma-awedje genoemd en niet zelden op straat gemolesteerd en geslagen.* (Hekma, 1985:399).

ombouwen, operatie om van man vrouw te worden of van vrouw man. Zie **bouwdoos**.

one night stand, eendagsvlinder, sekspartner voor een keer, voor een nacht. *Zijn one-night-stand was een krakersjongen geweest.* (Haagse Post, 6.12.1986:44). Zie **passant**.

onnatuurlijk, homoseksueel, in strijd met de wetten der natuur. *Alleen hij kan de wet van de natuur breken die zijn eigen ogen kan kussen zonder ze uit hun kassen te halen.* (Koezmin geciteerd door Komrij in Vrij Nederland, 29.4.1978:32).

onnoembare misdaad, sodomie, de homoseksuele daad. *Door een docent aan een Universiteit is toen ten opzichte van de zonde, die ik niet zal noemen, maar die ik zal aanduiden met de herinnering aan de in de Zoutzee begraven steden, de mening verkondigd, dat deze gruwel niet alleen geheel gelijk stond met het huwelijk,*

maar zelfs, dat het plegen van dien gruwel bevordelijk was voor het welzijn van de maatschappij. (Kuyper op 25.2.1904 in de Tweede Kamer). Ook

onuitsprekelijke misdaad.

ontmoetingsplaats, trefpunt voor homo's zoals een park of een bar.

onveilige seks, seksueel verkeer waarbij het Aidsvirus kan worden overgebracht.

Je voelt soms wel aankomen dat iemand onveilige sex wil. (De Groot, 1987:75).

onzen, homoseksuelen. *Ik werd ontvangen door Commissaris Poppesnor - dat was zijn bijnaam in de stad - een fervent vijand van de onzen.* (Het Parool,

6.12.1986). Ook **onze mensen**.

oogcontact, middel om andere homo's te herkennen en/of te versieren. *Marnix Gijsen heeft ooit geschreven dat homoseksuelen en postzegelverzamelaars met elkaar gemeen hebben dat ze elkaar overal herkennen. Het is een spel met ogen, een blik die een fractie langer vastgehouden wordt. Je wéét het, ook zonder dat er duidelijke aanwijzingen zijn.* (Haagse Post, 3.1.1981). *Iemand versieren doe ik via oogcontact: kijken en gewoon volhouden tot hij terugkijkt.* (De Groot, 1987:113).

oortjes, in **een jongen met oortjes**, een mooi jong jochie (met kort haar zodat de oren zichtbaar zijn). *'Is het een jongen met oortjes? Ik ben gek op jongens met oortjes.'* *Hij kon die laatste vraag, misschien wegens de eksentrieke bewoordingen ervan, niet goed vatten.* (Reve, 1981:99).

opkomende meisjes, vrouwen die nog twijfelen aan hun voorkeur voor vrouwen.

Volgens Van Kooten Niekerk (1985:145) werd deze uitdrukking in de eerste helft van deze eeuw gebruikt in het milieu op de Zeedijk in Amsterdam.

opstandige man, man met erectie.

opzetten, twee hoerenjongens die zich samen over een klant ontfermen. *Soms komt het wel voor dat ik*

een klant bewerk samen met een andere jongen, opzetten heet dat. (Bullinga 1982:65). Ook het doorschuiven van een klant. *Een andere kode was de éne duim in je broekzak en de andere op je dij. Dan wrijven betekende dat je een klant had waar jij geen trek in had maar van wie je dacht dat hij een andere jongen wel zou interesseren. Dan gaf je die jongen een seintje, opzetten heette dat.* (Bullinga 1982:122).

oud, dat zijn alle homo's boven de dertig jaar. *Kwam op straat een al wat oudere man tegen, misschien al wel dertig jaar.* (Haagse Post, 6.12.1986:27).

overloper, een biseksueel.

P

paddestoel, enigszins korte penis met een - in verhouding-grote eikel. Ook: grote zak, klein pikkie.

paddestoel, in ik heb de paddestoelen erop staan, ik heb allerlei geslachtsziekten opgelopen.

padvindersseks, eenvoudige seks, met z'n tweeën masturberen of wederzijdse masturbatie. *Geretardeerde padvindersseks, dokterije spelen op zolder.* (Van Manen, 1984).

pan, in de pan uitlikken, fellatio of kontlikken.

parkeergarage, anus. *'Mijn reet is meer waard dan een supermarkt', zei hij (hoerenjongen Alex) altijd. 'Een supermarkt, daar halen ze wat uit, mijn reet daar stoppen ze wat in en ik krijg er nog voor betaald ook. Als ik dood ben', ging hij dan verder; 'moet je op mijn graf zetten: parkeergarage - verhuurd.'* (Bullinga, 1982:123).

particulier secretaris, eufemisme voor levensgezel. Ook **privésecretaris**. (Vriendschap, april 1949).

partner, vriend voor twee minuten tot 'levenslang'.

passant, uitdrukking voor eenmalige sekspartner, one night stand, eendagsvlinder. *Nog steeds, bij het aftrekken of bij het neuken met minder aantrekkelijke passanten, draai ik ter verhitting dat woensdagmiddagfilmpje voor mezelf af.* (Rosseels, 1981). *Continu passanten; ik heb een lange reeks types aan me voorbij zien trekken. George nam van allerhande mee, mooie en lelijke, alles. Dat was dan voor een kée'r; maar zo'n kind*

ging dan niet weg. (Vorstenbosch in Haagse Post, 9.4.1983).

passief, in hij vervult de passieve rol, hij laat zich neuken. *Van volwassen mannen wordt (bij de Grieken en Romeinen) verwacht dat zij de actieve rol vervullen, van vrouwen en jongens wordt de passieve rol verondersteld.* (Tielman, 1982:37).

Vergelijk het Turkse scheldwoord ‘gótveren’, dat kan worden vertaald met ‘hij die zijn kont geeft’. Opvallend is dat voor de man die met een andere man naar bed gaat en de actieve rol heeft in het Turks geen aparte benaming bestaat. (Tussen droom en daad, 1983:65). Zie **actief**.

passieve, de gedomineerde partner bij sadomasochisme.

pederast, liefhebber van jonge jongens. *Terwijl Teigetje mij vertelde hoe verliefd hij was geweest op een politiemans donkerblonde zoon, kwam Douwetje, droom van de pederast, gelaarsd in paarse spijkerbroek, per fiets voorbij, kennis is macht, op weg naar school.* (Reve, 1987:49).

Van het Griekse ‘pais’ (knaap) en ‘eraoo’ (liefhebber). Vergelijk het Russische woord ‘pederastia’ dat niet specifiek op een relatie tussen een jongen en een man betrekking heeft, maar synoniem is met ‘moezjelozjstvo’ dat net als ‘gomoseksoealisz’ geslachtsverkeer tussen mannen aanduidt. (Internationale Spectator, oktober 1981).

pedo, kort woord voor pedofiel, minnaar van jongens. *In Amsterdam kunnen weliswaar homo's bijna ongelimiteerd de beest uithangen, pedo's moeten zich er nog altijd koest houden.* (Marcus, 1984:232).

pedofiel, minnaar van jongens. Van het Griekse ‘pais’ (knaap) en ‘phileoo’ (beminnen). Ook **pedofilie,** liefde voor jongens; de Griekse theoretici maakten een onderscheid tussen pedofilie, reine of platoonse liefde, en pederastie, lichamelijke liefde. (Vergeer 1976:56).

peesplek, trefpunt voor homo's, bij voorbeeld het park, om te pezen (zie aldaar).

pension, in **die wil ik wel in pension hebben**, die mag me wel neuken.

peper en zoutstelletje, lesbisch paar. Aanleiding is volgens Endt (1974)

waarschijnlijk de waarneming van twee potjes bijeen. In het Amerikaanse homojargon zijn 'pepper and salt queens' een zwarte en een blanke homo die een paar vormen.

pervert, homo. Van 'perversie'. Het Latijnse 'perversio' betekent omkering.

Homoseksualiteit en andere perverse neigingen. (Van Dale 1984). Ook **pervers** en **geperverteerd**.

pezen, hoereren op straat. *Zo'n vijf maanden tot nu toe peest hij op het*

Rembrandtsplein, in een jongensbordeel is hij afgewezen. (Bullinga, 1982:107).

Meer algemeen, in de betekenis van versieren, seksueel contact zoeken. *Ik voelde me absoluut superieur of beelde ik me dat in, omdat ik wist dat Bas op mij peesde?* (Harten, 1977).

Oorspronkelijk betekent het hard werken; de pees is het taaie gedeelte van een spier. Vergelijk met 'bullepees'. Zie **uitpezen** en **winkelen**.

pieper, penis. *Een vluggertje dan natuurlijk, want anders vriest de pieper eraf in Groenlands 'onder nul-pretpark'.* (Mol, 1984).

piercing, het maken van een gaatje in de tepel, balzak, lippen, navel, neusvleugel of voorhuid zodat daar een ringetje of andere versiering doorheen kan worden gedragen (om de gevoeligheid van het betreffende lichaamsdeel te vergroten). Van het Engelse werkwoord 'to pierce', dat doordringen, doorboren, prikken of steken betekent.

pijp, in **een zware pijp roken**, een (te) groot lid afzuigen of ingestoken krijgen.

pijpen, afzuigen, fellatio. Ook **aan de pijp lurken**.

pijpmondje, getuite lippen.

pik, penis. *Maar de Jongen zijn 'pik' - en uit het gebruik van dit stuitend en ontluisterend woord, dat 'Gerard' herhaaldelijk in plaats van 'lul', 'stuk' of 'tamp' bezigde, wist ik zonder enig verder bewijs van node te hebben, dat zijn liefdeleven niets anders was noch ooit kon worden dan een dierlijke jacht naar mechanies genot - was iets ontzagwekkends en ongelooflijks.* (Reve, 1981:101). Eigenlijk houweel.

pikgat, rond gat in de wand van (meestal) een openbaar toilet waardoor penis kan worden gestoken om door de buurman gepijpt te worden. *Toen de toiletten nog van hout werden gebouwd was het eenvoudiger om een pikgat te maken, maar er zijn zulke gaten gesignaleerd in scheidingswanden van marmer, plastic, metaal en ondoorzichtig glas.* (Bell, 1979:284). Zie **glory hole**.

pikstaanderig klimaat, een geilmakend klimaat. *De sauna (...) heeft voordelen: je bent er altijd lekker schoon, de behaaglijke warmte en het getemperde licht scheppen een pikstaanderig klimaat.* (Dialoog, jaargang 1967, nummer 6).

pisbak, openbare waterplaats, trefpunt. *Op de pisbak bij hem in de buurt stond gelukkig een prachtig stuk met een vliegeniersjack, dat nooit iets van hem had willen weten maar hem nu gulzig pijpte, terwijl hij zich zelf afrukte.* (Van Manen, 1984). Ook **pisbakseks**. *De uitermate florierende en tot in alle hoeken van de stad gepraktiseerde pisbakseks is mede dankzij het effectieve en destructieve beleid van de Gemeente in de versukkeling geraakt.* (Marcus, 1984:257). Zie **bak**.

pisbakcultuur, subcultuur van homo's die pisbakken frequenteren. *De grootste pisbakken-cultuur bestond in Amsterdam.* (Koenders, 1984:73).

pisseks, seksspel met urine, op de partner plassen, drinken van urine van de partner. *Voor beginners is het aan te bevelen, met pis-seks te gaan experimenteren nadat je veel hebt gedronken (met name bier of thee).*

(Coester, 1984:58). *Wat later plast hij uit iets dikker geworden lentepikkie mijn mond in. Ditmaal smaakt het niet zout.* (Moonen 1978:205). Zie **gouden regen** en **watersport**.

plaatje, mooie jongen, *Is het geen plaatje dat nieuwe vriendje van Peter?*

plakpal, homo die driftig een levenspartner zoekt. Zie **kleefkees**.

pleegzoon, versluiserende term voor (jongere) partner van homoseksueel.

Plein, voor de Amsterdamse hoerenjongens en hun klanten de benaming voor het Rembrandtsplein, voor andere Amsterdammers het Leidseplein. *Op het Plein nam ik alleen jonge mannen mee.* (Bullinga, 1982:85).

poep-en-pis-werk, seksspelletjes met behulp van urine en uitwerpselen. *Ik hou het voor gezien als iemand dronken is, of als ze poep- en piswerk willen.*

(Homojongen in Bullinga, 1982:64). Zie ook **gouden regen**, **pisseks** en **poepseks**.

poepseks, seksspel met faecaliën. *Als je niet meer terugschrikt voor poep, en het poepen zelf opwindend begint te vinden, kan je ook verder gaan: poep-seks samen met een ander.* (Coester, 1984:61). Ook **strontseks** of - op z'n Engels - **scat** genoemd.

poepstamper, scheldwoord voor homo.

poot, scheldnaam voor homo. *'Jongens, een poot! Laten we 'm even rammen!'* (Vleugel, 1985). Van **ruigpoot** (zie aldaar). Ook **potenpad**, trefpunt van homo's. *Daar tegenover ligt het in Amsterdam-Oost als 'potenpad' bekend staande parkje, waar het in de bosjes werkelijk krioelde van de jongens en mannen.* (Brunt in Vrij Nederland, 2.11.1985).

poets, flikkerachtig.

popper, bij sommige homo's populair bloedvatverwijdend middel dat gevoeligheid verhoogt en kringspieren ontspant. *Voor velen is het lastig dat on-*

der het snuiven van poppers hun pik slapper wordt. (Coester, 1984:46). Uit het Amerikaans overgenomen begrip. *If you ever get one of those faggots who bellyaches about gettin' fucked, just shove a popper halfway up his nose and watch those legs fly up.* (Rodgers 1979).

'To pop out' betekent opeens voor de dag komen; poppers hebben dan ook een direct, krachtig, maar kortdurend effect. (Chesebro, 1981:99). Ook **flikkerdrug** genoemd.

pot, aanhangster van de Griekse beginselen. Dus een **potje** is een jong lesbisch meisje en een **pottentent** een café voor lesbiennes. *Twee potjes in Goes begonnen een pottentent. Niet lang daarna moesten ze met kaakfracturen het ziekenhuis in.* (Haagse Post, 17.1.1981). Ook **potse dame**, lesbienne.

Grahn (1984:106) meldt de uitdrukking **pot uit balans** voor lesbienne die op zoek is naar partner. *A term translating as a 'pot off balance' designates a Lesbian who is currently looking for a lover.* Volgens Rodgers (1979), die 'pot' vermeldt als synoniem van 'dyke', zou **er is een deksel voor elke pot** een Nederlandse homo-uitdrukking zijn. *There exists a gay Dutch expression, which translates into English as 'there is a lid for every pot'.* Rodgers geeft geen betekenis, maar het spreekt voor zich dat hij de vrij algemene zegswijze 'Er is geen pot zo scheef of er past wel een deksel op' bedoelt. Met als betekenis: zelfs een lelijk meisje kan een man vinden.

Pot is ontstaan uit **lollepot** (zie aldaar). Endt (1974) verwijst voor lollepot naar een stenen pot met gatendecksel waarin vuur werd gedaan ter verwarming van met name vrouwen. 'Lollen' zou tussenbeens warmen zijn, de dijen koesteren aan de haard.

poten, prostitutie van homo's aldus Endt (1974).

potenrammerij, het mishandelen van homo's. *Hooguit één op de tien slachtoffers van potenrammerij*

doet aangifte van die traumatische ervaring. (Elsevier, 29.8.1987). Ook

potenrammer, iemand die homo's mishandelt.

potlooien, samenwonen of getrouwd zijn van heterofiele vrouw met een homo.

pottekijkster, voyeuristische dame die de darkroom van vrouwendiscotheek bezoekt om te zien hoe andere lesbiennes het met elkaar doen.

potteus, lesbisch.

praline, Vlaams voor opgemaakte, vewijfde homo. *Ergens binnenkomen en dan iedereen horen zeggen 'wauw', of 'och God, zie ze daar weer, de pralines', dat geeft een machtig gevoel.* (De Wit, 1982:48). Genoemd naar de bonbons van die naam, die op hun beurt zijn vernoemd naar maarschalk Du Plessis-Praslin, wiens kok ze het eerst maakte.

prijs, in **in de prijzen vallen**, een geslachtsziekte oplopen.

prijzdier, begeerlijke, mooie jongen. *Loslopende prijsdierdjes worden met hongerige blikken gevolgd.* (Marcus, 1984:133). *Het loodgietend Prijzdier.* (Gerard Reve).

prinsiade, gedicht waarin, om een verhullend effect te bereiken, een exotische sfeer of een decor uit een ver verleden wordt gekozen: oosterse prinsen, middeleeuwse pages. *Waarom niet eens een prinsiade maken / Iedere huisman toch een koning / Zoveel verschil is er niet / Op al die mooie kleine prinsen / Die in Amsterdam het oog verblinden / Veelvuldig oogverblindend Amsterdam / Ledenontbinder / Glimlachers / Ik leg mijn armen en borstkas naast mij neer.* (Hanlo, 1974).

prinsje, ander woord voor liefje. *Soms kijk je je prinsje eerst aan en gaat dan zelf de bak in met de hoop dat hij je volgt.* (Prothese, maart 1983:8). Ook **de**

prins op het paard, de gedroomde, ideale geliefde.

prostaatloopje, in **hij heeft een prostaatloopje**, hij loopt met geknepen billen en kleine pasjes. (Mol, 1984).

prostituée, hoerenjongen, mannelijke prostituée. *Ik moet in die dagen nog zeer naïef geweest zijn, want ik bemerkte te laat, dat de knaap mijner keuze een beroeps-prostituée was.* (Stokvis, 1939:96).

pseudohomoseksualiteit, incidenteel homoseksueel gedrag, bij voorbeeld de experimenten van een adolescent; ook homoseksueel gedrag van heteroseksuelen in een omgeving waar uitsluitend geslachtsgenoten zijn, bij voorbeeld in een gevangenis of op een schip. Ook **noodhomoseksualiteit**.

R

raffia, genitaliën van een man. *Die krijgt een slappe raffia als hij jou naakt ziet!* (Büch, 1986).

rampzalige, ouderwetse uitdrukking voor homo. *Veel sprekers, de minister voorop, getuigen van 'de afkeer die wij allen delen' en 'rampzaligen' is nog de meest positieve aanduiding die er voor homoseksuelen afkan.* (Blom 1982:58).

rangert, mannelijke vrouw of vrouwelijke man. *Eén vrouw vertelde dat Bet van Beeren een 'rangert' werd genoemd. Zij legde uit dat dit woord een persoon aanduidde die geen man en geen vrouw was, maar 'tussen de geslachten' in zat.* (Van Kooten Niekerk, 1985:146)

ras, in **ander ras**, de homoseksuelen.

reetkever, scheldnaam voor homo. *Alles hij elkaar vormen deze viespeuken een stinkend zootje linkse reetkevers (andere woorden ontbreken me), die aan de scholen onze kinderen komen bevuild met hun smerige pamfletten.* (Citaat uit het blad van de fascistische partij Vlaams Blok in Vrij Nederland, 3.1.1987).

Ook **reetroeier** en **reetveger**.

reisgenoot, bedekte term voor vriend of partner in bij voorbeeld een contactadvertentie; verouderd. Ook **correspondentievriend**.

relnicht, homo, nicht (zie aldaar). *De relnicht sterft uit. De hoge stem met slis, de geknakte polsen, het damesloopje en de voyante kledij zijn vervangen door enerzijds de ruige stoppelkop met snor en stoere houthakkers-*

dracht, anderzijds door de roze tuinbroek met sjaaltje. (NRC Handelsblad 27.6.1984). Ook **relmie**.

reviaans, in de stijl van de schrijver Gerard Reve. *Slif-slof: ten prooi aan een reviaanse droefgeestigheid, nog extra aangewakkerd door enige glazen wodka met tomatensap, bewoog Trix zich op mexicaanse muilen door haar kamer.*

(Campert, 1963:97). Typische reviaanse woorden en uitdrukkingen zijn: beroeren, m'n man, de ware liefde valt van achteren aan, geheime opening, ik houd van een man die als een stuk proza op me afkomt.

rijen, seksuele techniek waarbij door het tegen elkaar wrijven van de lichamen de partners tot een orgasme kunnen komen.

Romeo, in 'n **Romeo**, een mooie man. Opmerking die beantwoord wordt met 'O, dan wil ik Julia wel zijn.'

ronde doen, in **de ronde doen**, circuleren, een rondje lopen door de discotheek of de kroeg om te kijken of er leuke jongens zijn. *Martin zag ik nergens meer, die was zeker de ronde aan het doen om te kijken wie er allemaal waren.* (Van Manen, 1984).

roze, in **roze driehoek**, teken van homoseksuele geaardheid. Afkomstig uit de nazitijd toen homoseksuelen in concentratiekampen werden gedwongen op de linker borstzijde en op de rechter broekspijp van hun gestreepte gevangenenpak een roze driehoek van een lapje stof te dragen. De kleur roze speelde geen rol in de vooroorlogse homocultuur, wel bestond er een voorkeur voor lila (zie aldaar). De Duitse historicus Jellonnek vermoedt dat de traditionele meisjeskleur door de nazi's is gekozen om aan te geven dat homoseksuele mannen verwijfd zijn. *De zelfbewuste homo noemt zich trots een flikker en draagt een roze driehoekje.* (NRC Handelsblad, 27.6.1984). Ook **Roze Zaterdag** en **Roze Front**, zie **homodag**.

roze rimpel, bejaarde homo. Rodgers (1979) vermeldt 'winkle room', rimpelkamer, als café waar oude homo's rondhangen.

rozet, anus. *Gedienstig - een voor een - spreidt hij zijn billen / De bakens zijn met zorg verzet / De lucht boven het dal lijkt iets te trillen / Huidwarme gleuf, knipogend rozet.* (Van Weerlee, 1984).

rubbertrutten, Vlaams voor het voortdurend aan elkaars lijf zitten. De persoon in kwestie heet **rubbertrut**. Zie **Minervatrut**.

Rue de Vaseline, straat waar hoerenjongens opereren, meer in het algemeen de straat waar je kunt flaneren en iemand oppikken. Bijnaam van de Passage in Den Haag en van de Leidsestraat in Amsterdam (jaren dertig).

rugartiest, homo. Ook **ruggeracer**.

ruige ridder, benaming voor homo.

ruigpoot, homo. *Als ik tegenwoordig, nu er meer seksuele vrijheid is gekomen, een partner zou zoeken in een lokaal waarvan ik weet dat er homo's komen, dan zou ik zeker niet aan iemand gaan staan frunniken of graaien. Maar in mijn jeugd waren er nog geen speciale lokalen voor homo's in Nederland. Vandaar de oude benaderingsmethode via de tastzin, iemand die zelf ook 'zo' was ging er waarschijnlijk op in. Hierdoor is dan ook het woord 'ruigpoot' voor homo's ontstaan dat nog steeds leeft onder de mensen. Een ruigpoot was iemand die ruig, wild met zijn poot omging. Het woord 'poot' is nòg een gangbare typering voor een homo in Nederland.* (Tulner, 1981:39). Endt (1974) verwijst naar de behaarde, ruige kant van de hand, of poot, die de rugzijde van de partner aanduidt, de verkeerde kant.

rukken, masturberen, ook bij ander. Ook **rukwerk**. *'Kunnen we dat geld niet terugkrijgen?' informeerde ik dapper. 'We willen er best een beetje rukwerk voor doen,' zei Sirius nog dapperder.* (Büch, 1986). Ook **ruk-en-trek-partij**. *In het leger heb ik meer ruk-en-trek-*

partijen gezien dan in menig jongensbordeel (Twintig, juli 1986:5). Zie **aftrekken**.

Russen, Bargoens voor zedenpolitie. Rus zou verkorting zijn van rechercheur. Zie **uil**.

Russische roulette, ouderwetse, onveilige seks, van voor de Aidsdreiging. (Haagse Post, 22.3.1986).

ruwhand, net woord voor ruigpoot (zie aldaar).

S

safe-seks, veilige seks om besmetting met het Aidsvirus te voorkomen. *De internationaal vertakte club organiseert elke maand safe-seks parties.* (Algemeen Dagblad, 2.2.1987:2).

saffisch, lesbisch. Naar Sappho, dichteres van Lesbos in de zesde eeuw voor Christus.

sado-masochisme, seksspel van meester en slaaf. *Ik denk dat we van het woord sado-masochisme af moeten want wanneer je dit woord gebruikt, roept dat erg veel vooroordeel op.* (De Groot, 1987:58).

sauna, gelegenheid waar een hete luchtbad genoten kan worden, maar de homos sauna wordt meestal bezocht voor (anonieme) seks. *Om tien uur kreeg de onrust mij zo te pakken dat ik de deur uitliep naar de plaats, die met sauna en stationshal het voorbestemde trefpunt is van mannen in de aanbidding, het stadspark.* (Hafkamp, 1987:73). Zie **dagsauna**, **homosauna**, **nachtsauna**.

scene, het homowereldje, de subcultuur. Ook geschreven (en in ieder geval uitgesproken) als **sien**. *'Ze zien 't natuurlijk meteen', dacht Stanley, die de inschattende blik van de barkeeper had opgemerkt, 'dat wij niet in deze scene horen. Ik heb geen leer aan en dat jack van Huib is bruin met een lammyvoering.'* (Haagse Post, 6.12.1986:43).

schandblok, instrument waarmee bij sadomasochistisch spel de meester zijn slaaf kan vastbinden;

in de Middeleeuwen gebruikt om gevangenen mee te kijk te zetten. *Ik stond op en werd in de richting van het schandblok geduwd. De polsboeien gingen los, het blok sloot rond mijn hals en polsen. Voor mijn enkels in een blok gesloten werden, trok hij m'n broek en slipje uit.* (Homo SM:16). *Een schitterend ingerichte zolder in het hartje van de stad. Er is een schandblok, een kooi, een sling, een takelinstallatie, en een uitgebreide verzameling kleinere attributen zoals zweepjes, boeien en tepelklemmen. Voldoende mogelijkheden tot spelen dus.* (Marcus, 1984:243).

schandknaap, prostitué, jongen die tegen betaling homoseks bedrijft. *Het speciale researchteam dat zich bezighoudt met de moord op de 58-jarige balletpedagoog, zoekt de dader vooral in kringen van schandknappen die zich regelmatig ophouden in en om het Centraal Station in Amsterdam.* (Het Parool, 2.1.1978). Ook **schandjongen**. *Daar zal geen hoer zijn onder de dochteren Israëls en daar zal geen schandjongen zijn onder de zonen Israëls.* (Deuteronomium 23:17).

schieten, Vlaams voor spuiten, klaarkomen. *Meer nog dan de zo langdurige angst voor onvermogen me al die jaren had opgehitst, maakte nu de gedachte dat ik kon schieten me onverzadigbaar.* (Rosseels, 1981).

schijtsène, seksspel met uitwerpselen. *De kleurtjes (van zakdoeken) duiden aan watje precies verlangt: donkerblauw staat voor kontneuken, lichtblauw voor pijpen. Geel betekent pisseks, en bruin schijtsènes; in New York heb je trouwens een bar waar je binnengaat en dan kan je op de mensen beneden in een soort kuip je gevoeg doen, een rare ervaring hoor.* (De Wit, 1982:69). Zie **poepseks**.

schoonmanneke, Vlaams voor prostitué. *Ik herinner mij nog een madam die ons de naam noemde van een der talloze cafés waar men destijds nog de schoonmannekens kon vinden, en hoe ze daar; met klakkende tong aan toevoegde: Ah, là vous trouverez de la dentelle!* (Last, 1966:173).

Letterlijke vertaling van het Franse ‘beau garçon’. In het Vlaams betekent ‘schoonmanneke spelen’, vleien, in 't gevlij trachten te komen.

schrijfmachine met één letter, homo die monogaam leeft. *Kom kom, ik ben heel wat vaker derdegraads verliefd geweest dan jij maar dat is nog geen reden om me te gedragen als een schrijfmachine met één letter. Onbekend maakt bemind bij mij.* (Van Manen, 1984).

schuifster, verouderde term voor lesbienne. Zie **schuiven**.

schuiven, seksueel verkeer tussen twee vrouwen. Ook *schuiffie schuiffie*. (Warmerdam, 1987:171).

schuren, door tegen elkaar te rijen en te wrijven tot een orgasme komen. Zie **schuurmeid**.

schuurmeid, Surinaamse term voor lesbienne. *Er zijn maar heel weinig vrouwen die er gewoon openlijk vooruit komen. Je wordt nageroepen; ‘schuurmeid’ noemen ze je.* (Hoe doen ze het nou?, 1981). Van schuren. In het Sranang, de taal van de Creoolse volksklasse in Suriname, wordt de meest intense seksuele handeling van twee vrouwelijke partners aangeduid met ‘grietie’, dat wrijven betekent (Van Lier, 1986). Zie **rijen** en **tribade**.

seropositief, besmet met het Aidsvirus, maar nog niet ziek. *Mijn nieuwe vriendje, op wie ik in januari van dit jaar smoorverliefd ben geworden, is seropositief.* (Vrijbeeld, juni 1987). *Als je Nijmegen zou ommuren, en tien seropositieven zou binnenlaten, zou er heel wat meer kabaal komen.* (NRC Handelsblad, 29.1.1988:18).

slaaf, onderdanige partner in sado-masochistisch rollenspel. *Dan ontdek ik een jongeman die aan zijn voeten ligt. Ook in het leer. Om zijn nek draagt hij een band. Gedurig likt hij de hand van de man naast mij, die hem volkomen negeert. Ik kijk blijkbaar verbaasd. ‘Dit is mijn slaaf’, zegt hij glimlachend.* (Haagse Post 3.1.1981). Zie **meester**.

slabak, in de **slabak uitlikken**, kontlikken.

sleutelhanger, klein jongetje.

sling, hangmat die wordt gebruikt bij vuistneuken. *Hij wil opnieuw in de sling. Deze heer staan er een stuk of vijftien kerels te kijken en te trekken terwijl ik zijn diepten peil, eerst met mijn ene hand alleen, dan ook met twee, drie, vier vingers van de andere.* (Marcus, 1984:90). *Als je de trap af gaat kom je in de SM-kelder waar 'leren slings beschikbaar zijn om de partner in te hangen en volgens de regels van het spel liefdevol te kwellen.* (Haagse Post, 6.12.1986:24). Engelstalige term die letterlijk 'draagband' betekent.

slingroom, ruimte in café waar de sling hangt. *Als ik eerlijk hen hoe zou ik 't dan vinden als deze kerels mij ineens vastgrepen en aan zo'n marteling in de slingroom onderwierpen?* (Haagse Post, 6.12.86:43).

sluitspier, in de uitdrukking **het is sluitspiereen-weer**, het is gemeen, koud, weer.

sm, afkorting van sado-masochisme (zie aldaar). *Het enige gevaar dat er eigenlijk is, is dat je met SM wel weet waar je begint, maar niet zo direct waar je eindigt. Je begint bijvoorbeeld met neuken, dan vuistneuken, voetneuken, ... en altijd maar meer, steeds andere, nieuwere dingen.* (De Wit, 1982:61). Van de Franse auteur Markies de Sade en de Duitse auteur Leopold von Sacher-Masoch.

sodomie, eeuwenlang de benaming voor homoseksueel gedrag. In de achttiende eeuw vernauwde de juridische betekenis tot het penetreren van de anus én ejaculatie. *Een en ander leidt (in de achttiende eeuw) vaak tot de nodige spraakverwarring omdat de betrokkenen zelf alles sodomie noemen, totdat ze in de gaten krijgen dat ze (voor de rechter) hun leven kunnen redden door een onderscheid te maken tussen sodomie en andere 'vuyligheden'.* (Van der Meer, 1884:18).

Sodomie komt van Sodom, de stad waar Lot, uit het bijbelboek Genesis, zich gevestigd had. Op een

avond had Lot twee gasten. Terwijl hij het eten bereidde, omsingelden de mannen van Sodom zijn huis. ‘Waar zijn de mannen, die vannacht bij u gekomen zijn? Breng hen bij ons buiten, opdat wij met hen gemeenschap hebben’, riepen ze. Lot weigerde en zijn twee gasten, engelen in vermomming, snelden hem te hulp. Ze maakten de aanvallers blind en waarschuwden Lot om met zijn familie de stad te verlaten en niet om te kijken. ‘Toen liet de Here zwavel en vuur op Sodom en Gomorra regenen.’ Lots vrouw keek over haar schouder en veranderde prompt in een zoutpilaar. (Genesis 19:1-29).

sodomiet, homo. Ook **sodemieter**. Van Sodomiet, een inwoner van de bijbelse stad Sodom. Zie **sodomie**.

sodomieteren, homoseksualiteit bedrijven (Endt, 1974).

soixante-neuf, wederzijds pijpen en kontlikken. *Lewedorp koos meestal voor het gulden midden en lag daar ook nu, na enkele bejaarden van zich te hebben afgetrapt en zelf door twee of drie jeugdiger figuren te zijn weggeslagen, vrij spoedig in de soixante-neufhouding met een tanig type, dat op enkele gevoelige visuele en tactiele punten zijn ideaalbeeld van mannelijk schoon niet al te zwaar beledigde.* (Vleugel 1985:43).

speeldier, troetelnaampje voor sekspartner. *Het wordt al flink koud in de wagen, maar het kleine, vermoeide speeldier snurkt zacht en tevreden.* (Rosseels, 1981).

speelkamer, ruimte met attributen voor sm-spel. Zie **martelkamer**.

sputten, klaarkomen. *Gebrek aan routine, begrijp je, met een vent spuit je maar wat in het rond.* (Venema, 1972:47).

staart, penis. *Want onbegrijpelijk groot zijn al Uw werken: Gij, die het wezen gemaakt hebt dat van achteren*

een kut en van voren een staart heeft. (Reve, 1987:47). Ook in het Frans heeft staart ('queue') deze betekenis.

standje Hollenkamp, triootje (zie aldaar). Afgeleid, aldus Endt (1974) van het vroegere reclameembleem van de firma Hollenkamp: drie aaneengesloten gestileerde mannetjes.

steekvlees, penis. *Toch bleek weldra dat hij liever tegen mijn tong aan verbleef met naar kamfer ruikend steekvlees van plusminus 11 centimeter, wat hem tot bevrediging bracht.* (Moonen, 1978:164).

steel, lul. *Wij zijn de homoseksuelen, wij hebben poep aan onze stelen.* Korte 'smartlap' van homohaters.

stekkenek, 'enge' homo, d'r is niks aan, 'n 'hol' persoon.

stofzuiger, jongen die klant of partner graag pijpt. *Mijn klantenkring brokkelde af. Toen moest ik weer gaan staan, in dat ellendige zomerseizoen met al die duitse jongens met strafblad, halve blonde stofzuigers met van die grote smoelen.* (Hoerjongen in Bullinga, 1982:125).

stok, in **op een stok steunen**, bijbels eufemisme, meent Horner, voor een homo, of voor iemand die masturbeert. *Moge er nooit in het huis van Jaob iemand ontbreken, die een vloeïng heeft, melaats is, op een stok moet steunen, door het zwaard valt of broodsgebrek heeft.* (II Samuël 3:29). Op een stok steunen is een nogal onzekere vertaling van het oorspronkelijke Hebreeuws, aldus Horner. De Engelsen spreken over 'who holds a spindle', dat wil zeggen iemand die spint of weeft, een vrouwelijke activiteit. (Horner 1975:96).

strak, in **strak zonder bukken**, nog jonge homo.

strik, in **zo'n strik in zijn haar**, zo'n pik.

strontridder, scheldwoord. *Zo strontridders, waren de potencafés in Peking gesloten?* (Büch, 1986). Ook **strontstekker** en **strontstamper**. Volgens Endt is

strontridder of **stontvrijer** ook een technische vakterm onder prostituées om een man aan te duiden die zijn seksuele lust beleeft aan excrementen of het produceren daarvan.

stuk, mannelijk type homo en nog mooi ook. Analoog aan seksueel aantrekkelijk, goed geproportioneerd meisje.

subcultuur, homowereldje, een groep homo's of lesbiennes met een gemeenschappelijke interesse, bij voorbeeld de leernichten, motorpotten. Meer in het bijzonder alle specifieke mogelijkheden om homoseksuele contacten te leggen en alle uitingen van homoseksuelen onderling. (Koenders, 1984:8).

subjectief geïnteresseerd, verouderde aanduiding van de ene homo voor de andere (Warmerdam, 1987:135). Zie **objectief geïnteresseerd**.

T

tamboer- en pijpersgilde, in de uitdrukking **hij behoort tot het tamboer- en pijpersgilde**, nichterige aanduiding voor eigen soort.

tamp, pik in erectie. *Maar wel stak je toen zonder enig pardon jouw tamp triomfantelijk in zijn kont.* (Warren, 1978). Tamp is een uiteinde van een touw.

tante, verwijfde, oude nicht. Vergelijk met Engelstalige ‘auntie’ en Franse ‘tante’.

tante Kok, bijnaam van de homobelangenorganisatie COC. *Ga jij vrijdagavond nog naar Tante Kok of blijf je thuis voor de tv hangen?* Zie **COC**.

tegnatuurlijk, homoseksueel. *Daarom noemt de maatschappij ze tegennatuurlijk. Machtsdenken, verder niets. Alles wat in de natuur is, is natuurlijk. 't Is niet zonder enige weerzin dat ik me voorstel hoe 'n gehuwde priester zijn slijmerig lid in de hooischaarachtige fistel van zijn niet door de Heilige stoel erkende levensgezellin propt, maar het is natuurlijk.* (Komrij in Vrij Nederland, 29.4.1978:32). Ook **tegnatuurlijke ontucht**, sodomie, ouderwetse uitdrukking voor homoseksuele handelingen. *En alsof er ter bestrijding van de tegennatuurlijke ontucht geen verscherpte bepalingen zijn afgekondigd, zien wij in een stad als Amsterdam óók weer de flikkerkroegen floreeren.* (Het weekblad Storm van de Germaanse SS geciteerd in Koenders 1984:101). Zie **onnatuurlijk**.

telefoonseks, erotisch contact via de telefoon, al of niet tegen betaling.

Telegraaf, in **ik heb vanmorgen De Telegraaf gelezen**, ik heb vannacht buiten de deur geslapen, ik ben vreemd geweest. Uitdrukking van homo die zelf abonnement heeft op Trouw of de Volkskrant.

tepelklem, attriboot om de tepel te prikkelen. *Ik probeerde los te komen, maar alles zat vast. Hij grinnikte en haalde een paar tepelklemmen uit één van de zakken van z'n leren jack.* (Homo SM:12).

theeschenkerij, pisbak. Mogelijk ontstaan door associatie van urine met thee. Vergelijk met het Engelse slangwoord 'tea' voor urine. Amerikaanse homo's spreken van een 'tea engagement' als ze een afspraak in een openbaar toilet bedoelen. Een 'teagarden' is het parkje of het bosschage in de onmiddellijke omgeving van de pisbak, ook 'teahouse' genoemd. Zie **bak**.

thuis, in **er van thuis zijn**, homoseksueel zijn.

tieferitis nicht, nicht met kapsones, zeer gemaakt, leeg, kale neet.

tiepmiep, heel erge nicht. Zie **mie**.

tippelaar, schandknaap, prostitué.

toer, in **de toer doen**, de baan opgaan (op straat seksueel contact zoeken) of **de ronde maken** (zie aldaar).

toetenel, oude (boven de 50), onaantrekkelijke, vrouwelijke homo.

tomboy, jongensachtig meisje. Amerikaans slangwoord.

tongdraaien, Vlaams voor zoenen. *Met de trutten van de kliek ga je niet naar bed. Wel tongdraaien en aan mekaars lijf hangen. Vooral op straat, als de mensen het zien.* (De Wit, 1982:49).

topman, overheersende partner bij sadomasochistische seks, meester. Zie

bottom.

travestiet, man die graag vrouwenkleren draagt, vrouw die graag mannenkleren draagt.

tribade, lesbienne, ook vrouw die mannelijke rol ver-

vult. Van het Griekse ‘tribas’ dat wrijfster betekent. Zie **schuurmeid**.

tribadie, de lesbische liefde.

Trijntje Boonstra, tijdens de bezetting een aanduiding voor vrouwelijke jongen. Trijntje Boonstra was de kinderverzorgster van prinses Beatrix. (Warmerdam, 1987:171).

triootje, sekspel waaraan drie mensen deelnemen. *De meeste contacten die ik met andere mannen heb gehad, waren samen met Willem: triootjes.* (De Groot, 1987:46).

trut, vrouwelijk type homoseksueel; ook pesterige aanspreekvorm van nichten onderling. *Dan val ik zelfs soms wel eens net uit de toon, want ik loop vaak als trut over de straat, maar dat geeft niet, het gaat tóch lekker.* (Prostituée in Uschi, 1971). ‘God, trut, waar zit je?’ begon hij. ‘Thuis.’ ‘Wat thuis, moet je bevallen of zo?’ (Bullinga, 1982). Trut is Bargoens voor vrouwelijk geslachtsdeel en betekent eigenlijk iets zachts, weeks. (Heestermans, 1977). Ook **trutnicht**, homo die zich piekfijn verzorgt. *Ik ben mee uit genomen door die sjieke trutnichten daar, die willen iets van me kopen.* (Van Manen, 1984).

truttentamtam, het geroddel. *Stanny, die als hoofd van de truttentamtam overigens nooit zou afleren z'n bebbel voorbij te praten, liet me een dag later al weten dat Jenne van beneden hopeloos verliefd op me was.* (Rosseels, 1981).

Truus, vrouwelijk type homo. *Het was dan ook over die paar manifeste homofielen, de Truzen, de travestieten, de sadomasochisten, dat elke keer weer de verhalen loskwamen.* (Van Weerlee in Dialoog, jaargang 1969, nummer 6).

truzen, nichterig doen, fatterig.

tule, hoerenjongen; een heterojongen die zich laat prostitueren; in de jaren twintig, dertig en veertig werd er een ‘echte kerel’ mee aangeduid, van volk-

se afkomst en gestoken in een manchesterbroek. Volgens Warmerdam en Koenders ook wel gebruikt in de betekenis van 'het vrouwtje' in een vriendenstel (Warmerdam, 1987:171). *Een tule is een jongen die het eigenlijk niet is, maar het nadoet, dus ook met mannen meegaat-en-zo, en eh... daarbij komt dat die nog bestolen worden.* (Hoerenjongen in Uschi, 1971). *Vroeger waren er bars waar de tules kwamen. Het was daar best gezellig, want die tules waren pittige jongens van wie de klandizie wist dat ze niet 'zo' waren. Er zat misschien wel eens een lichtcrimineel tussen, zo eentje die na afloop nog een tientje meer wou dan in de bar was afgesproken, maar dat mocht de pret niet drukken.* (Mol, 1984).

De Berlijnse prostituées noemen zichzelf voornamelijk 'Tillen'. Het Duitse 'Dille', 'Tülle', tuit, pijp, buis is Rotwelsch (Duits Bargoens) voor het vrouwelijk geslachtsdeel. In het Frans betekent 'tulle' doorzichtig garenweefsel met fijne mazen, met of zonder patroon.

tummetje, anus bij mannen, vagina bij vrouwen.

tutten, babbelen over kleren, make-up, daarmee bezig zijn. *Met heteromannen kan je niet zo lekker tutten.* (Haagse Post, 6.12.1986:35). Ook **tutnicht**. *Drie jaar geleden was ik uitgegeken op al die tut-nichten die in andere kroegen kwamen. Dat joelen en die uiterlijkheden. Dat gezeur met die beeldige kleren, dat modieuze. Hier gaat het meer om de mannen in de kleren.* (Haagse Post, 3.1.1981).

tutti-frutti condoom, condoom met een smaakje, speciaal voor Aidsvrij pijpen. *Hoe het met de kennis over Aids is gesteld moet onder meer blijken uit het antwoord op de vraag wat een tutti-frutti condoom precies is.* (Algemeen Dagblad, 2.2.1987:2).

typen, in **hij is mooi, maar kan hij typen**, over een jongen die wel beeldschoon is maar van wie men zich afvraagt of hij wel een goed gesprek kan

voeren. *Het uiterlijk is punt één, maar terecht wordt in deze bars de vraag gesteld: 'Hij is mooi, maar kan ie typen?' Met andere woorden heeft hij nog wat anders in te brengen dan een aantrekkelijk uiterlijk.* (Raffia, nummer 4:13).

U

uil, enigszins verouderde term die homo's gebruiken om hetero mee aan te duiden. Volgens Van Kooten Niekerk (1985:146) ook gebruikt als synoniem voor zedenpolitie. *In sommige café's werd een stenen uil op de bar gezet zodra een vreemde binnen stapte.* (Koenders, 1984:80). Volgens Tielman (1982:166) had de Amsterdamse homokroeg MacDonald een uil staan waarvan de ogen gingen branden als er een hetero werd binnengelaten. Ook in de uitdrukking **er hangt een uil aan de lamp** of **een uil om de lamp hebben**, er komt een hetero binnen of er is een hetero binnen. Ook **'t is lampe**, er dreigt onraad. Ook **uilenhol**, heterobar. *Mij zien jullie niet meer in dit uilenhol.* (Büch, 1986). Naar de roofvogel die het nachtleven verstoort, of naar de figuurlijke betekenis van uil: domoor. Mogelijk ook verwijzing naar vermeende kenmerken van een uil: het hele leven dezelfde partner en jaar in jaar uit hetzelfde nest. In het Amerikaanse taaltje van prostituées is 'uil' een meisje dat 's nachts werkt. Amerikaanse homo's spreken over het temmen van de uil, 'owltaming', als ze 's nachts opblijven en op de versiertoe gaan (Rodgers, 1979). **uit de broek krijgen**, iemand verleiden. *Sier, geile pieper van me, je krijgt die jongen écht niet uit de broek. Die krijgt een slappe raffia als hij jou naakt ziet!* (Büch, 1986).

uitgevonden, in **hij heeft het uitgevonden**, hij is op en top homo. *Maar gelukkig hoefde ik niet lang de zenuwen te hebben, want na een half uur kwamen drie kerels het café binnen, nou, die waren het zo duidelijk, het leek wel alsof ze het uitgevonden hadden.* (Venema, 1972:35). Ook **hij heeft 't uitgevonden en ik (heb 't) verbeterd**.

uitkomen, uit de kast komen (zie aldaar).

uitpezen, flink seksen. *In zo'n kamertje kan je ook lekker uitpezen, je hebt een douche, dus je kan meer geld vragen.* (Marcus, 1984:117). Zie **pezen**.

uitwonen, flink pakken, ruig neuken. *Maar ik wil ze niet uitwonen, ik wil ze niet helemaal bezitten en dan na één nacht de straat weer opgooien.* (Bullinga, 1982:117). Ook **uitgewoond worden**, geneukt worden door een man met een (te) groot geslachtsdeel. Hier is misschien de observatie van de Fransman Jean de Léry op zijn plaats, die in 1578 schreef dat Braziliaanse indianen, de Tupi, elkaar uitscholden voor 'tivira', dat letterlijk man met omgeploegd achterste betekent. (Trevisan, 1986:21).

uniformliefhebber, homo die valt op mannen in uniform. *Voor de uniformliefhebbers kan de bezetting soms een vreemde bekoring gehad hebben.* (Koenders, 1984:77).

uraniër, homo, meer in het bijzonder aanduiding voor het derde geslacht, man noch vrouw. *Na de afwijking eerst wetenschappelijk te hebben uitgelegd, schilderde de spreker met treffende woorden het groote leed van de uraniër die, onbegrepen, niet zelden ook door zichzelf, met zijn raadselachtige aard te worstelen heeft, zonder dat zelfs zijn naaste omgeving daarvan iets vermoedt.* (Stokvis, 1939:83).

Tot de Eerste Wereldoorlog de meest gebruikte term voor homoseksueel, hoewel uraniër ook nog voorkomt in de statuten van de in 1946 opgerichte Shakespeare Club, de voorloper van het COC.

Term is afkomstig van de jurist Karl Heinrich Ulrichs die halverwege de negentiende eeuw beweerde dat homoseksuele mannen geboren worden met een mannenlichaam maar met een vrouwelijk gerichte seksualiteit, het **derde geslacht**. Hij leidde de term af van Afrodite Urania, de beschermgodin van de (knapen)liefde. Ook **uranist**. Zie **urning**.

urinoirrat, potenrammer die homo chanteert. *Bij de behandeling van deze zaak deelde de officier verdachte in bij het groepje der urinoirratten, lieden, die een medebezoeker van een waterplaats geld afpersen door hun een zedendelict in de schoenen te schuiven en daarna van de angst van het onschuldige slachtoffer te profiteren.* (Leeuwarder Courant, 26.3.1959).

urning, homo. Zie **uraniër**.

Utrechenaar, homo. *Het aantal Utrechtenaren in Amsterdam is beduidend hoger dan dat in de stad Utrecht.* Stelling uit het proefschrift van dr. R.J.M. Niessink.

Sommigen verwijzen voor de oorsprong naar de Vrede van Utrecht in 1713, toen sodomitische praktijken aan het licht kwamen onder de buitenlanders die voor de onderhandelingen naar de stad waren gekomen. Volgens Koenders (1984:17) ligt het meer voor de hand dat het begrip is ontstaan in 1730 toen uit de bekentenissen van Zacharias Wilsma bleek dat er door de hele Republiek heen een netwerk van homoseksuele relaties bestond.

Endt (1974) daarentegen meent dat Utrechenaar te maken heeft met de uitdrukking **hij is van achter de Dom**, ‘waarin deze hoogopstaande toren voor het manlijk geslachtsdeel staat’. Endt noemt ook nog de zegswijze **van Utrecht zijn en een Utrechenaar draagt zijn broek achterstevoren**.

Harrebomée verklaart in zijn Spreekwoordenboek der Nederlandsche Taal van 1861 de uitdrukking

Utrechenaar als volgt: ‘Men zegt dit bij het biljarten, wanneer een bal van achteren wordt geraakt.’ Volgens J. Martens van Vliet heeft hoofdredacteur G.J. van Heuven Goedhart van het Utrechts Nieuwsblad in de jaren dertig zijn journalisten verboden nog langer het woord Utrechenaar te gebruiken, de tot dan toe gebruikelijkste term om inwoners van de stad mee aan te duiden. Hij introduceerde het begrip Utrechter ‘uit overwegingen van zeer misplaatst fatsoen’, aldus Martens van Vliet in een ingezonden brief aan NRC Handelsblad begin 1985.

V

vanilleseks, tedere seksuele handelingen, alles behalve het ruige werk, sm (zie aldaar). In het Amerikaanse homojargon is een ‘vanilla bar’ een homobar waar het sm-publiek zich niet vertoont. (Rodgers, 1979).

veilig vrijen, safe-seks, seksuele technieken gebruiken waarmee het Aidsvirus niet kan worden overgedragen. *Het is geen teken van wantrouwen ten opzichte van je sexpartner als je veilig wilt vrijen.* (Geslachtsziekten bij homoseksuele mannen, z.j.).

vent, in **voor de venten**, Vlaams voor homo. *Kijk, mijnheer is voor de venten, en de jongens die hier komen, daar vrijt hij mee.* (De Wit, 1982:31). Zie **manneke**.

verbouwen, in **ik ben verbouwd**, ik ben geneukt door man met een (te) groot geslachtsdeel.

verkeerd, homoseksueel. *De bordeelhouders schijnen veeleer koppelaars geweest te zijn, die contact legden tussen rijke sodometers en jonge mannen uit de lagere klassen, die in de verkeerde liefhebbij wel brood zagen.* (Marcus, 1984:27). Ook **van de verkeerde kant** en **van de verkeerde richting**. *Hij (begreep) de uitdrukking van de verkeerde richting wel, maar hij (had) nimmer zelf met anderen vuile dingen gedaan.* (Hekma, 1987:249).

verkleedncht, travestiet (zie aldaar).

verknippt, in **verknippte nicht**, hetero die eigenlijk homo is maar dat niet van zichzelf wil weten. *Wat ben jij een verknippte nicht zeg. Kom er toch eens voor uit.* Van ‘verknippen’, door verkeerd knippen een

stof verminken. Zie **nicht**.

verstokte vrijgezel, soms synoniem voor homo. *Want algemeen staat Hans van Willigenburg bekend als een verstokte vrijgezel. Als iemand die niet zo om vrouwen gaf.* (Privé, 3.1.1982).

viruscentrale, in een wandelende viruscentrale, Aidspatiënt. *Ik voelde me een wandelende viruscentrale en dat zou ik blijven voor de rest van me leven.* (Haagse Post, 22.3.1986).

vleesgroothandel, homobar waar de bezoekers elkaar vooral op het uiterlijk beoordelen. *Maar ook deze leerbar; de Argos, bestaat eigenlijk niet meer. De bloeiende vleesgroothandel in de Warmoesstraat is juridisch gezien wel de rechtmatige opvolger maar heeft niets meer van de oude Argos.* (Marcus, 1984:57).

vluiggertje, snelle seks. *En dan bedoel ik dus niet stiekem met een klant een vluiggertje op de wc.* (Hoerenjongen in Bullinga, 1982:83).

voering, in z'n voering hangt los, hij heeft aambeien.

voetneuken, seksuele techniek waarbij de voet in de anus van de partner wordt gestoken. *Je begint bijvoorbeeld met neuken, dan vuistneuken, voetneuken, ... en altijd maar meer, steeds andere, nieuwere dingen.* (De Wit, 1982:61).

voetstuk, homo. Hierin is voet het nette woord voor poot, aldus Endt (1974).

volksnicht, populaire, bekende homo. *Ik las zelfs dat zekere volksnicht, van het door de Vereniging van Huisvrouwen en Sonja Barend goedgekeurde type, van plan is een musical over Aids te maken.* (Komrij in NRC Handelsblad, 19.2.1986).

volle vent, Vlaams voor stoere, mannelijke homo, macho. *Een echte truttenbar. Sommigen vinden het kitsch, maar ik noem het goeie smaak. Als je daarentegen de cafés voor volle venten - dat zijn de niet-trutten - ziet, dat zijn echte vuile koten. Zie je ons al*

rondhangen in ons prober broek in Den Eikel, of Christopher Street? Nee hoor, hoe die er bij liggen, een echte puinhoop. (De Wit, 1982:52).

vork, in **ik heb een vork ingeslikt**, ik heb me beveiligd tegen homo's, tegen anaal verkeer. *Ik heb een vork ingeslikt. Waarom? Dan heb ik tralies in m'n reet.*

vriendje, de partner (voor dat ene moment of voor het hele leven).

vriendenpaar, twee homo's die langer dan drie maanden bij elkaar wonen. *Hoeveel oude pandjes zijn hier in de loop der jaren niet door vriendenparen gerestaureerd en weer in de oude stijl teruggebracht.* (Tulner, 1981). *Ik weet van een vriendenpaar in een kleine plaats dat altijd angstvallig de gordijnen dichthoudt, uit angst dat er een surveillancewagen met collega's voorbijkomt.* (Elseviers Magazine, 22.11.1986). *Er zijn trouwens niet veel vriendenparen in de scene. Meestal loslopende mannen die een heleboel contacten willen hebben.* (Haagse Post, 3.1.1981). Ook **vriendenstel**.

vrouwtje, in **hij is 't vrouwtje**, bij homostel wordt er - door hetero's - de meer vrouwelijke partner bedoeld. Ook **wie is 't vrouwtje**, wie ligt onder, wie is de passieve partner?

vuile werk, achttiende-eeuwse term voor sodomie. *Sommigen voelen zich door de duivel bezeten, anderen gaan ervan uit dat ze een keer tot 'het vuile werk' verleid zijn en er sindsdien aan vastzitten.* (Marcus, 1984).

Ook gespeld als **vuyle werck**. *Veel personen vluchtten. Omdat ze zich aan 'het vuyle werck' hadden schuldig gemaakt, of omdat ze bang waren daarvan beschuldigd te worden.* (Koenders, 1984:18). Ook **vuiligheden**

vuistneuken, seksuele techniek waarbij de hand (en soms ook een deel van de onderarm) in de anus van de partner wordt gestoken. Zie **fistfucking**, **ff-kamer** en **fisten**.

vrige hoepel, oraal seksueel verkeer.

W

walletje, in **hij eet van twee walletjes**, hij is biseksueel; meer algemeen: hij heult met beide partijen om er zijn voordeel mee te doen. Letterlijk van toepassing op een koe in een greppel. Vergelijk de Franse uitdrukking voor biseksueel: 'à voile et à vapeur' (werkt zowel met zeilen als met stoom).

wasserette, homos sauna. *Toen ik gisteren uit de wasserette kwam, begon het al licht te worden.* Zie **sauna**.

waterbak, urinoir. Zie **bak**.

watersport, pisseks (zie aldaar).

waxinelichtje, penis die weliswaar stijf is en diametraal gesproken niet speciaal onaanzienlijk, maar wel kort en stomp van vorm, als een afgebrande kaars.

'Sorry joh', mompelde hij toen hij zich, de uitputting nabij, naar zijn kant van het bed had teruggetrokken, 'ik val nu eenmaal niet op een waxinelichtje.' (Vleugel, 1985).

weekendncht, homo die zich alleen in het weekend manifesteert, buiten het werk.

werktuig, geslacht. *Ik was vrij slank, charmant, niet verwijfd. Onze Lieve Heer had me een aardig werktuig meegegeven.* (Bullinga, 1982:122).

Wilhelmus door de vuyst, achttiende eeuwse term voor (wederzijdse) masturbatie.

winkelen, in **uit winkelen gaan**, vreemd gaan, op de versiertoeer gaan. *Wat wij hebben overgehouden is het soort vriendschap dat je in een heel goed huwelijk na*

een bepaalde tijd wel krijgt. Een sublimaat. En ja god, wat anders... Je kan toch altijd uit winkelen gaan? (Vorstenbosch in Haagse Post, 9.4.1983). Vergelijk met de Amerikaanse homo-uitdrukking 'to window shop', een beetje cruisen (zie aldaar).

wisselende contacten, seksuele contacten met verschillende partners. *De media hebben tot nu toe keurig ingehouden bericht over Aids. Maar als er staat dat Aids vooral homo's treft met veelvuldige en wisselende contacten - mooie sobere woorden - dan kan ik alleen maar zeggen dat van de 35 jongens met Aids die ik op hun verzoek begeleid, verreweg de meerderheid helemaal niet promiscuë is.* (Van Kilsdonk in de Volkskrant, 21.3.87).

wit, sperma.

witten, in de keuken witten, anaal seksueel verkeer hebben, *'t Is wel leuk, op zo'n sofa te zitten, maar ging 't vrouwenvolk nu maar pitten, en liet mij alleen met mijn lieve neef Jeen, dan kon hij mijn keukentje witten.* (Buddingh', 1973).

Ook ik zou mijn keuken graag gewit willen hebben, weinig bedekte suggestie voor seksueel contact. Zie **keuken**.

wortel trekken, in de uitdrukking **helpen met wortel trekken**, dubbelzinnige uitnodiging aan jongens om ze te helpen met masturberen.

wrijfseks, seksuele techniek waarbij beide lichamen tegen elkaar wrijven. *Elkaar aftrekken, jezelf aftrekken of alle variaties die je daarop zelf kunt bedenken (z.g. 'wrijfseks') zijn natuurlijk veilig.* (Homoseks & Aids, 1987).

Z

zaadkont, die krijg je als je je door een man van achteren laat nemen. *Op een herfstavond van 1872 hoorden twee nachtwachten in de bosjes van de Weteringschans een jongensstem: 'Mag ik je nou eens naaijen', waarop een ander antwoordde: 'Ben je bedonderd, dan krijg ik een zaadkont.'* (Marcus, 1984:25).

zacht, in **van de zachten zijn**, homoseksueel zijn; verouderd. *Wat denk je, dat ik van de zachten hen? Ik hen geen sodomieter.* (Hekma, 1987:243).

zang, in **zang hebben**, als homo uitgescholden worden. Zie **zanger**.

zanger, iemand die homo uitscheldt. *Toen er weer 'vuile poten' geroepen werd, werd de betreffende zanger beetgepakt en zo op de punten van het hek gezet dat toen nog om het plein heen stond.* (Koenders, 1984:81).

zanglijster, iemand die door opvallend gedrag zang 'uitlokt'. (Endt, 1974).

zeebanket, een (aantrekkelijke) matroos. *Als hij in een bar zit waar vroeger veel matrozen kwamen, door hem benoemd tot zeebanket, hoor je in zo 'n tekst de valse nictentoon.* (de Volkskrant 5.1.88). Rodgers (1979) meldt 'seafood' (Amerikaanse homo-uitdrukking) voor zeelieden.

zevenendertig graden, synoniem voor jongen. *Hij is zo geil; het hoeft maar zevenendertig graden te zijn of hij loopt er achteraan.*

zingen, uitschelden van homo. Zie **zanger**.

zij, hij.

zijig, halfzacht. *Dat is zo'n zijige.*

zij-jurk, hetero-term voor homo. *Wie in de groote steden zijn oogen den kost geeft, kan tegen zonsondergang de zij-jurken weer zien schuiven.* Aldus citeert Koenders (1984:101) het weekblad Storm van de Germaanse SS.

zo, in **zo zijn**, homoseksueel zijn. *De reactie op deze ontdekking was aanvankelijk: ongeloof - zou ik nu werkelijk zoo zijn? Daarna: verzet - ik wil niet zoo zijn!* (Stokvis, 1939:66).

zonde, homoseksueel gedrag. *De zonde is een voorkeur die niet wordt gedeeld.* (Komrij in Vrij Nederland, 29.4.78). Ook **de stomme zonde**, aanduiding voor homoseksueel gedrag in de vorige eeuwen. De handelingen werden gezien als werk van de duivel en men durfde de praktijken daarom nauwelijks bij de naam te noemen. Vandaar dat gesproken werd over de **stomme sonde**. Ook **crimen nefandum** en **peccatum mutum**.

Vergelijk met gedicht Two Loves van Lord Alfred Douglas: *Then sighing said the other, 'Have thy will, I am the Love that dare not speak its name.'*

zoon, in **aangenomen zoon**, eufemisme voor vaste vriend. *Johan Polak houdt niet van eten. Dat hij dagelijks toch de nodige vitamines binnenkrijgt dankt hij aan de zorgen van zijn aangenomen zoon.* (Vrij Nederland, 24.10.1987:23).

Zeker ken ik ook heden nog vele pedofiele opvoeders, die met haast onvoorstelbare zelfbeheersing en kuisheid zich een leven lang wijden aan pupillen of aangenomen zoons, die de ware aard van hun vriend niet vermoeden. (Last in inleiding bij Gide, 1969:8).

zoutvaatje, kleine, stompe pik. Zie ook **waxinelichtje**.

zuigen, pijpen. *We rookten en ik zoog aan zijn mannelijkheid tot de voldoening erop volgde.* (Büch, 1986).

zuiger, anus. *Kind, laat me nu eindelijk eens op m'n zuiger zitten.*

zuigsoubrette, homo. Een soubrette is vertolkster van lichte sopraanpartij in (komische) opera.

zwaar geschapen, een groot geslacht hebben. *Toen al dacht ik vaak: ik zou zo graag een meisje willen zijn, 's ochtends, de weerzin van dat die piemel d'r nog zat. En ik was nogal zwaar geschapen, dus je kon d'r niet omheen.* (Marcus, 1984:114).

Geraadpleegde bronnen

- Barley, Nigel, *Plague of Caterpillars: A Return to the African Bush*, autobiografie, Penguin, Harmondsworth 1987.
- Bell, P. Alan en Martin S. Weinberg, *Het Kinsey rapport over vrouwelijke en mannelijke homoseksualiteit*, Elsevier, Amsterdam/Brussel 1979.
- Bernard, Frits, *Vervolgde Minderheid*, roman, Enclave, Rotterdam 1984 (1e druk 1960).
- Bijsterbosch, Willem, *Handlangers*, novelle, Bert Bakker, Amsterdam 1985.
- Bijsterbosch, Willem, *Van een knecht*, novelle, Bert Bakker, Amsterdam 1987.
- Blom, Paul, *De paria's van de pisbak, misverstanden en vooroordelen over homoseksuelen in de jaren twintig en dertig*, in *Berlijn-Amsterdam 1920-1940: wisselwerkingen*, Querido, Amsterdam 1982.
- Boogaard, Henk van den, *Flikkers moeten we niet: mannen als doelwit van antihomoseksueel geweld*, SUA, Amsterdam 1987.
- Büch, Boudewijn, *Links! Een rode burlleske*, Arbeiderspers, Amsterdam 1986.
- Buddingh', C., *Het vieze herenboekje*, limericks, Arbeiderspers, Amsterdam 1973.
- Bullinga, Marcel, e.a., *Van de liefde kun je niet leven: interviews met hoeren en hoerenjongens*, SOF, Nijmegen 1982.
- Burton, Peter, *Parallel Lives*, autobiografie, GMP, London 1985.

- Campert, Remco, *Liefdes schijnbewegingen*, roman, Bezige Bij, Amsterdam 1963.
- Chesebro, James W. (ed.), *Gayspeak: Gay Male & Lesbian Communication*, Pilgrim Press, New York 1981.
- Coester, Claus Henrich, e.a., *Mannenkoorts*, gezondheidsgids, De Woelrat, Amsterdam 1984.
- Courouve, Claude, *Vocabulaire de l'homosexualité masculine*, Payot, Paris 1985.
- Dekker, drs. J.E., *Enkele prosodische kenmerken van Nederlandse nichterige spraak*, doctoraalscriptie, Leiden 24 juni 1983.
- Dynes, Wayne, *Homolexis: A Historical and Cultural Lexicon of Homosexuality*, Gay Academic Union, New York 1985.
- Endt, drs. Enno, *Bargoens woordenboek: kleine woordenschat van de volkstaal*, Erven Thomas Rap, Amsterdam 1974 (1e druk 1972).
- Fast, Julius, *De taal van het lichaam bij sex, macht en agressie*, Wetenschappelijke Uitgeverij, Amsterdam 1977.
- Geeraerts, D., en G. Janssens, *Wegwijs in woordenboeken: een kritisch overzicht van de lexicografie van het Nederlands*, Van Gorcum, Assen 1982.
- Gide, André, *Corydon*, essay, NVSH, 's-Gravenhage 1969.
- Gielissen, Peter, en Pieter Vonk, *Laten zien dat we beesten zijn...: gesprekken met jongeren over geweld*, BZZTôH, 's-Gravenhage 1985.
- Grahn, Judy, *Another Mother Tongue: Gay Words, Gay Worlds*, Beacon Press, Boston 1984.
- Groot, Bert de, *Gewoon wordt je leven nooit: interviews met homomannen*, An Dekker/Schorer, Amsterdam 1987.
- Haenen, Paul, *Wacht maar, jongen*, roman, Van Gennep, Amsterdam 1985.
- Hafkamp, Hans, red., *Hoeveel vrienden heb ik gevon-*

- den, verhalen, De Woelrat, Amsterdam 1987.
- Hanlo, Jan, *Verzamelde Gedichten*, Van Oorschot, Amsterdam 1974.
- Harten, Jaap, *Operatie Montycoat*, verhalen, Bezige Bij, Amsterdam 1970 (1e druk 1964).
- Harten, Jaap, *De groeten aan Truman Capote*, verhalen, Querido, Amsterdam 1977.
- Heestermans, Hans, Piet van Sterkenburg en Johan van der Voort van der Kleij, *Erotisch Woordenboek*, Erven Thomas Rap, Baarn 1977.
- Hekma, Gert, *Mannenmaat: rekenboek voor jongens zonder meisjes*, verhalen en gedichten, Blaauw, Amsterdam 1980.
- Hekma, Gert, en Peter Geschiere, *Homostudies: sociologie en seksualiteit*, themanummer van de *Sociologische Gids*, Boom, Meppel september/december 1985.
- Hekma, Gert, *Homoseksualiteit, een medische reputatie: de uitdoktering van de homoseksueel in negentiende-eeuws Nederland*, proefschrift, SUA, Amsterdam 1987.
- Honte, Kees, *Utrechtenaar*; in *de Volkskrant*, 13 april 1985.
- Honte, Kees, *Hotero*, in *de Volkskrant*, 20 april 1985.
- Honte, Kees, *Homotaal*, in *de Volkskrant*, 14 december 1985.
- Horner, Tom, *Sex in de Bijbel*, Van Gorcum, Assen 1975.
- Klumper, Liesbeth, *Nichterige spreekstijl*, in *Mare*, 24 november 1983.
- Koenders, Pieter, *Homoseksualiteit in bezet Nederland: verzwegen hoofdstuk*, SUA-De Woelrat, Amsterdam 1984 (1e druk 1983).
- Kooten Niekerk, Anja van, en Sacha Wijmer, *Verkeerde Vriendschap*, SARA, Amsterdam 1985.
- Larivière, Michel, *Glossaire chronologique* in *Les amours masculines: anthologie de l'homosexualité dans la littérature*, Lieu Commun, Paris 1984.
- Last, Jef, *Mijn vriend André Gide*, biografie, Van Ditmar, Amsterdam 1966.

- Ley, Gerd de, *Erotisch Citatenboek*, Arbeiderspers, Amsterdam 1977.
- Lier, Rudolf van, *Tropische Tribaden: een verhandeling over homoseksualiteit en homoseksuele vrouwen in Suriname*, Floris Publications, Dordrecht 1986.
- Lieshout, Maurice van, *Geen backroom, wel aids: de emancipatie van de dikke Van Dale*, in *Homologie*, nummer 4, jaargang 1985.
- Manen, Jaap van, *Verliefd*, roman, Querido, Amsterdam 1984 (1e druk 1979).
- Marcus, Erik, en Paul Verstraeten, *Amsterdam in je kontzak: een homo-stadgids*, Jif, Amsterdam 1984.
- Meer, Theo van der, *De wesentliche sonde van sodomie en andere vuyligheeden: sodomietenvervolgingen in Amsterdam 1730-1811*, Tabula, Amsterdam 1984.
- Mijn, Aad van der, *Verslag van een misverstand: een serie interviews*, Polak & Van Gennep, Amsterdam 1967.
- Mol, Albert, *'Zo' zijn*, autobiografie, Holland Boek, Amsterdam 1984.
- Moonen, A., *Stadsgerechten*, verhalen, Bezige Bij, Amsterdam 1978.
- Onstein, Eveline, *De roze taal: een onderzoek naar de relatie tussen homoseksualiteit en taalgebruik*, kandidaatsscriptie, Amsterdam 15 december 1983.
- Ossewold, J., en A. van der Zanden, *Homo ludens: homotaal en haar veranderingen*, scriptie, Nijmegen, 25 maart 1986.
- Reinsma, dr. Riemer, *Signalement van nieuwe woorden: WP Woordenboek van 2000 neologismen*, Elsevier, Amsterdam/Brussel 1975.
- Reve, Gerard, *Nader tot U*, brieven, Van Oorschot, Amsterdam 1981 (1e druk 1966).
- Reve, Gerard, *Verzamelde gedichten*, Van Oorschot, Amsterdam 1987.
- Rodgers, Bruce, *Gay Talk: A (Sometimes Outrageous) Dictionary of Gay Slang*, Putnam, New York 1979.

- (1e druk 1972 als *The Queens' Vernacular*).
- Roodnat, Bas, *Amsterdam is een beetje gek*, Bezige Bij, Amsterdam 1960.
- Rosseels, Alex, *Het blijde lijden*, roman, Elsevier/Manteau, Antwerpen/Amsterdam 1981.
- Rot, Jan, *En wie is nou het vrouwtje?*, strips, CIC, Amsterdam 1986.
- Sanders, Stephan, *De gestaalde kaders van de homosceue*, in *De Groene Amsterdammer* 25 juni 1986.
- Stokvis, mr. dr. Benno J., *De Homosexueelen, 35 autobiografieën*, De Tijdstroom, Lochem 1939.
- Thornton, Mark, *David heeft ook een achterkant: nieuwe Nederlandse homo-erotische poëzie*, Corydon, Amsterdam 1985.
- Tielman, dr. Rob, *Homoseksualiteit in Nederland: studie van een emancipatiebeweging*, Boom, Meppel/Amsterdam 1982.
- Toorn, dr. M.C. van den, *Nederlandse taalkunde*, Spectrum, Utrecht/Antwerpen 1976 (1e druk 1973).
- Trevisan, João S., *Perverts in Paradise*, GMP, London 1986.
- Tulner, H.J., *Reis alleen: memoires van een homofiele arts*, Tiebosch, Amsterdam 1981.
- Uschi, Bob, Antoine Bodar en Ed Peereboom, *Onderwerp: jeugdprostitutie*, interviews, Bezige Bij, Amsterdam 1971.
- Venema, Adriaan, *Van een bloedrode manchet & een kooikershondje*, roman, Paris-Manteau, Amsterdam/Brussel 1972 (1e druk 1969).
- Venema, Adriaan, *De Zaak Krupp: een reportage*, Bert Bakker, Den Haag 1972.
- Vleugel, Guus, *Een valse nicht*, roman, Arbeiderspers, Amsterdam 1985.
- Vries, dr. J. de, *Etymologisch woordenboek*, Spectrum, Utrecht/Antwerpen 1971.
- Warmerdam, Hans, en Pieter Koenders, *Cultuur en ontspanning: het COC 1946-1966*, Rijksuniversiteit Utrecht, Utrecht 1987.

Warren, Hans, *Behalve linde, tamarinde en banaan*, gedichten, Bert Bakker, Amsterdam 1978.

Weerlee, Duco van, *Het hemelse gerief: homoerotische kwatrijnen*, Villa, Weesp 1984.

Werkman, Hans, *De wereld van Willem de Mérode*, biografie, Arbeiderspers, Amsterdam 1983.

Wit, Johan De, e.a., *Heerlijk: over mannelijke homoseksualiteit*, Kritak, Leuven 1982.

Zuiden, Henk van, *Dromen over jongens van zeventien*, gedichten, Arendspen, 's-Gravenhage, z.j..

- *Bijbel*, statenvertaling, De Nederlandsche Bijbel-Compagnie.
- *Bijbel*, vertaling, Nederlandsch Bijbelgenootschap, Amsterdam 1975 (1e druk 1951).
- *Flikkeragenda*, Mannentrouw, 1980.
- *De Aids Factor III*, brochure, Amsterdam, april 1987.
- *Geslachtsziekten bij homosexuele mannen*, brochure, SAO Stichting, Utrecht, z.j..
- *Groot woordenboek van hedendaags Nederlands*, Van Dale Lexicografie, Utrecht/Antwerpen, 1984.
- *Handelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal*, Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage 1903-1904 en 1910-1911.
- *Hoe doen ze het nou?* COC-publicatie, Amsterdam 1981.
- *Homoseks & Aids*, brochure, Amsterdam, september 1987.
- *Homo SM*, brochure VSSM, Amsterdam 1985.
- *Tussen droom en daad staat gezin en staat*. Uitgave van Roze front 1983.
- *van Dale: groot woordenboek der Nederlandse taal*, Van Dale Lexicografie, Utrecht/Antwerpen 1984 (1e druk 1872).
- *Woordenboek der Nederlandsche taal*, Nijhoff, Sij-

thoff, Sternberg, 's-Gravenhage/Leiden 1882.

- *Woordenlijst van de Nederlandse taal*, het groene boekje, Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage 1984 (1e druk 1954).

Voorts zijn artikelen gebruikt uit Ami, Algemeen Dagblad, Bah, Dialoog, De Gay Krant, De Groene Amsterdammer, Haagse Post, Homologie, Internationale Spectator, Leeuwarder Courant, Levensrecht, Marcel, Mare, Nieuwe Revu, NRC Handelsblad, Panorama, Het Parool, Privé, Prothese, Raffia, Rooster, Sek, Sekstant, Spiegel Historiaeel, De Telegraaf, De Tijd, Trouw, Twintig, Utrechts Nieuwsblad, de Volkskrant, Vriendschap, Vrijbeeld, Vrijbrief, Vrij Nederland en Wij. De datum van het betreffende nummer wordt in de tekst genoemd.

achterkant schutblad-binnenkant achterplat

